Akbaba

20 Mart 1952 ★ PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASÎ MİZAH GAZETESİ ★ Sayısı 35 Kuruş

Akbaba — Allah Allah... Ben görmiyeli bağıranlar değişmiş!...

İstanbul Emniyet Sandığı

1952 yılı vadeli ve vadesiz tasarruf hesapları için (200.000) lira tutarında bir ikramiye plânı hazırlanmıştır.

Bu plânda (4) APARTMAN ve ALTIN

ikramiyeleri ve ÖĞRENCİLER için tahsil ikramiyesi vardır.

(150) liralık bir tasarruf hesabiyle

hem YUVA hem de RAD'a kavuşabileceğiniz gibi ALTIN ikramiyelerinden de faydalanabilirsiniz.

Her (150) liraya bir kur'a (onu geçmemek üzere)

Muayyen zamanlardaki Sancılara Karşı...

GRİPİN

KULLANINIZ!

Gripin

- Baş, diş, adale, sinir, ağrılarına karşı başarı ile kullanılır.
- Grip ve nezle başlangıcında bir çok fenalıkları önler.
- Süratle hazmolur, ve derhal tesirini gösterir.

KİNİNLİ

GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

89

AKBABA

ABONE ŞARTLARI :

Türkiye için, yıllığı (52 sayı hesabiyle) 18 lira, altı aylığı 9 lira, üç aylığı 450 kuruştur.

Yabancı memleketlere, yıllığı 30 lira, altı aylığı 15 lira, üç aylığı 750 kuruştur.

Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade olunmaz.

ADRES : Nuruosmaniye Caddesi, numara 57, İstanbul.

Türkiye İş Bankası

Tasarruf Hesapları arasında **3 Haziran**

İkinci ikramiye çekilişi:

İstanbul'da Tarabya'da **EV**

ve çeşitli para ikramiyeleri.

EV'lerin Veraset ve İntikal Vergisini

bankamız öder.

-2-

B146
20 Mart 1952
MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA

Mart 20

AKBABA

Sayı: 1

Sahipleri: YUSUF ZİYA ORTAÇ — ORHAN SEYFİ ORHON

Her Hafta:

Akbaba

Sene 1923... İstanbula Kuvayı Milliye girerken Akbaba çıkı yor.

Şimdi 1952 deyiz. O zaman yirmi yaşın içinden hayata çocuk gözlerle bakıyorduk. Artık o güzel mazi, otuz yılın gerisinde sislendi.

Akbaba çıkarken, Türkiyede Parti yoktu. Mustafa Kemal vardı. Biz onun yanında yer almıştık.

Sonra?

Sonra, Mustafa Kemal, kendi safına siyasî ismini koydu: Halk Fırkası.

Biz, o günden sonra Halk Fırkasındandık.

Artık, Şark cephesi kahramanı Kâzım Karabekir Paşanın adı, Akbabanın dilinde (Şarkılı İbret Paşa) idi. Akdenizde düşman donanmasına meydan okuyan Hamidiye kahramanı Rauf Beyi, neredeyse küçücük hokkamızın kara denizinde boğacaktık.

Fakat, Serbest Fırkaya gülemedik. bizim ona attığımız her kahkahaya, o, okuyucularımızın sillesile bize cevap verdi: Politika, mizahının en güzel örneklerile dolu o eski sayılarımızın satışı, bir ayda, yirmi beş binden iki bine düşmüştür!.

İki bin... Zarara dayanmak imkânsızdı. Bir müddet can çekiştikten sonra, Serbest Fırka kapanırken, biz de kapandık!

Aradan bir buçuk yıl geçti. Politika kavgaları unutulmuştu artık. Eski okuyucularımız, Akbabanın yokluğunu hissetmeğe, onun ince nüktelerini, zeki çizgilerini özlemeğe başlamıştılar: Efkârı umumiye bizi affetmişti!..

On sekiz ayın biriktirdiği hızla, yeniden gazetemizi kurduk. Rağbet, umduğumuzdan pek çoktu.

Bu rağbet, taaaaa 1946 ya kadar, daima artmıştır. 1946 ya kadar diyoruz. Çünkü...

Hani Nasreddin Hocaya:

— Hiç âşık oldun mu?

Diye sormuşlar da:

— Evet, bir kere oluyordum, üstümüze adam geldi, demiş.

Tıpkı onun gibi, 1946 da bizim üstümüze de Demokrat Parti geldi!.

Eh, serde kabadayılık var ya...

Bütün memleket, en kalabalık şehrinden, en izbe köyüne kadar (Demir kırat) kesilirken, biz yine kalemlere sarıldık!.

Fizikte bir kaide vardır: «Her tesir aksi tesire müsavidir.»

Biz D. P. ye vurdukça, millet bizi vurdu. 1949 baharında, caneyinden yaralanan Akbaba, bir daha gözlerini yummuştu.

Şimdi, aradan üç yıl geçtikten sonra Akbabayı tekrar çıkartıyoruz. Ama bu sefer, Hanyayı, Konyayı iyice anlamış olarak...

Bilirsiniz belki, deveye sormuşlar:

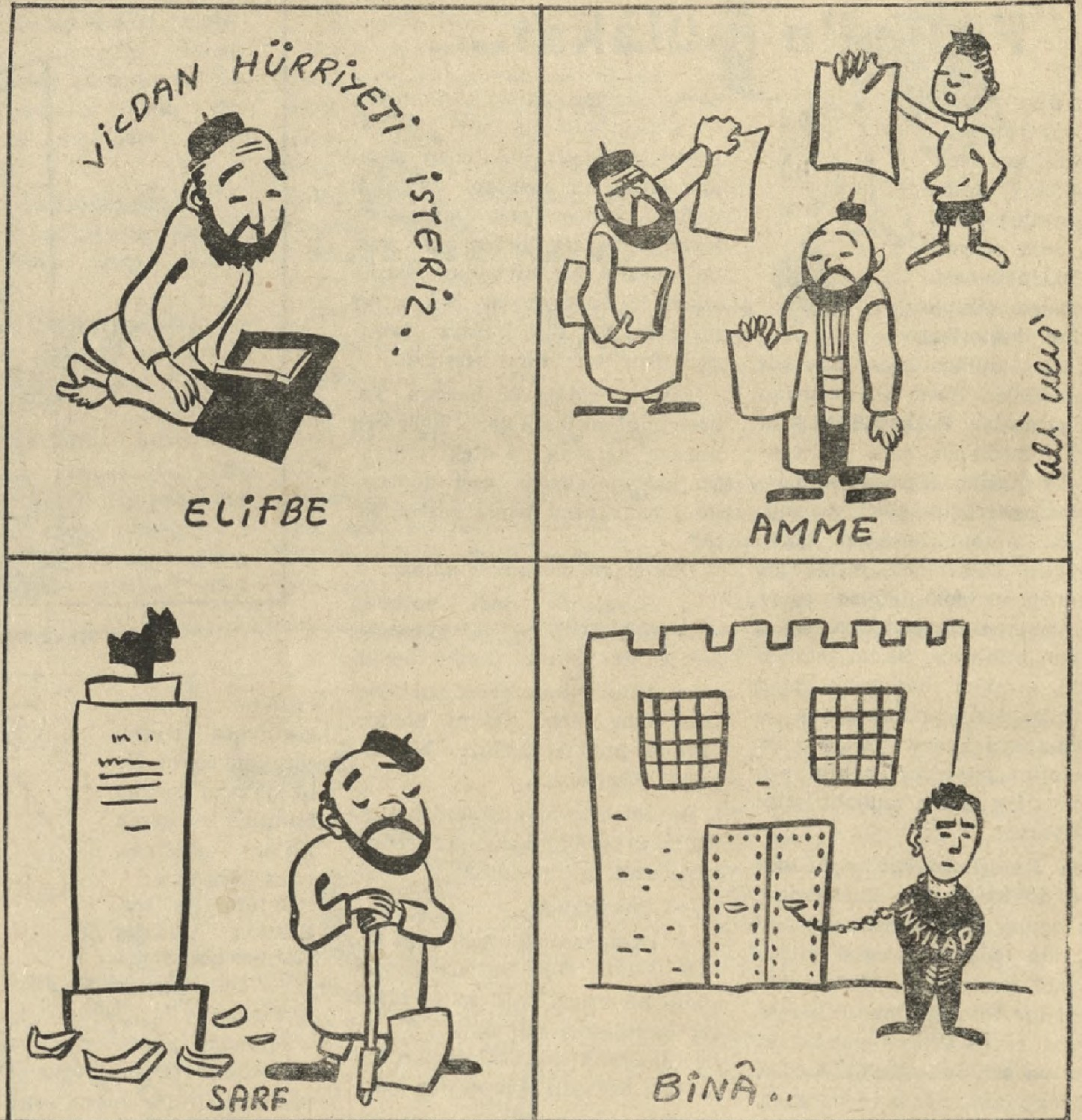
— İnişi mi seversin, yokuşu mu?.

— Düz yol, başınıza mı yıkıldı? demiş.

Bundan sonra, biz de, hiç olmazsa o filozaf deve kadar akıllı olacağız: Ne iniş, ne yokuş... Düz yol!.

Hemen yolumuz açık olsun.

AKBABA

Tedrisat-ı İlmiyye!

Eşeklik!

Bir İran gazetesinde çıkan karikatürü gördünüz mü? Kelimelerin anırdığı, çizgilerin çifte attığı bu resimde, Türkiye, Thames nehrinden su içen, Ay-Yıldız damgalı bir eşektir.

İnsan, resme bakarken, Acem gazeteleri, acaba ahırda mı yazılıp basılıyor, diye düşünüyor.

Size bir şey söyliyeyim mi?. Bence eşek, eşeklik eden insandan çok muhteremdir. Onun için, bu hayvan karikatür, bizden evvel ressamını çifteliyor.

Karikatür sanatında, bazı milletlerin birer hayvana benzetildiğini biliriz: Fransa horozdur, Rusya ayıdır, İngiltere arslandır. Türkiye?.. Bunu şimdiye kadar görmedim. Mutlaka lâzımsa, Ergenekon efsanesi bunu bize haber veriyor: Bozkurt!.

Peki, ya bu eşek resmi nereden çıktı?. Biz ki, eşek denince Acemi, Acem denince eşeği hatırlarız: Eşekçi Acem demezler mi?.

Hayır, demezler!.. Genç Türkiye Cumhuriyetinde, otuz yıldır, komşu millet, bizim için, Sâdî'lerin, Firdevsî'lerin, Hafız-lar'ın evlâtlarıdır ve isimlerine, Acem değil, İranlı derler.

Fransızlar, kendi öz kardeşleri Marsilyalıların mübalâğasile tatlı, acı, alay ederlerken, biz, mizah gazetelerimizde bile, Meşhedi Caferle şakalaşmaktan çekiniyorduk.

Bir ipi kara, bir ipi kızıl kuvvetin elinde oynayan kuklalara hatırlatırız: Yavuz Sultan Selimin tahtı İranda değil, Şah İsmailin tahtı Türkiyededir!.

Yusuf Ziya Ortaç

ÖBÜR DÜNYA Röportajları!..

Fatih ile mülâkat...

Bazı ilim adamları, spatyom adını verdikleri öteki dünyadan sesler ve işaretler geldiğini iddia ediyorlar. Bizde de ciddî meslek sahipleri, yâni doktorlar, avukatlar, mühendisler bu işle meşguldürler. Hattâ bir de cemiyet kurmuşlar. Başlarında doktor Bedri Ruhselman, hani şu kocaman üç ciltlik «Ruh ve kâinat» adındaki eserin müellifi varmış. Akbaba muhabirlerinden birini cemiyetin Taksimdeki merkezine gönderdik ve öteki dünyada röportajlar yapmak istediğimizi sayın başkana bildirdik. Sözün bundan ötesini, cemiyet merkezine giden ve orada, garip şartlar içinde, öbür dünyaya kadar yollanıp ilk röportajını yaptıktan sonra, sağ salim geriye dönen muhabirimize bırakıyoruz:

Ben ölmüşlerin ruhlariyle konuşan doktor Bedri Ruhselmanı uzun boylu, siyah ve uzun sakallı, içinde bulanık bakışlar yüzen iri gözlü, somurtkan, ağır tavırlı, ruhanî bir tip sanırdım. Tak aksi karşıma çıktı: Ufarak yapılı, bıyıksız ve sakalsız, gözlüklü, zeki ve güler yüzlü, nazik ve hareketli bir zat. Üstünde bir iskelet kafası duran masasının başında, beni dikkatle dinledi ve öteki dünyaya seyahat arzumu son derece tabiî karşıladı. Üsküdara bilet veren gişe memuru daha tabiî olamazdı.

— Pekâlâ, dedi, yalnız bir iki şart var.

— Ne gibi?

— Gömleğiniz veya iç çamaşırlarınız ipek olmamalı.

— Hayır, hiç biri değil.

— Karnınız fazla tok olmamalı.

— Hayır, ben gazeteciyim, fazla tok değilim.

— Peki öyleyse, şimdi söyleyiniz: Spatyomda evvelâ kimi görmek istiyorsunuz?

— Kabilse, evvelâ, Fatih hazretlerini.

— Hayhay, Fatih hazretleriyle irtibat tesisi mümkündür. Benimle beraber geliniz.

Dar ve karanlık bir koridordan geçip büyük bir odaya girdik. Büyük ve garip bir oda. Bütün duvarlara ve tavana simsiyah bezler gerilmiş. Göze görünmiyen bir yerde hafif bir mavi ışık yanıyor ve odaya bulutların altından sızan bir mehtap aydınlığı veriyor. Pencere yok. Duvarlarda levhaya benzer hiçbir şey yok. Sol tarafta bir divandan başka odada hiçbir eşya yok. Şehrin seslerinden hiç biri buraya girmiyor. Tam bir âhiret sessizliği.

Divana korku ile baktım. Teneşir gibi göründü bana. Eğer ben buraya yatacak ve öteki dünyaya yollanacaksam, geri döneceğimi bana nasıl temin edebilirlerdi?

Doktor bu korkumu anladı:

— Beyefendi, dedi, buradan spatyoma gidip te geri gelmiyen hiç kimse yoktur. Çünkü degajman, yâni ruhun bedenden ayrılması tam olmaz. Daima kontrol altında bulunacaksınız. Muvakkaten öleceksiniz.

Bu «öleceksiniz» sözünden tüylerim ürperdiği için, alt çenem titriyerek mırıldandım:

— Muvakkaten...

— Evet, muvakkaten... Bu hakikî ölüm değil tabiî... Evvelâ şöyle bir trans hali, sonra hipnotik derinleşme safhaları... Biz buna manyetik deriz. Nazariye kısmı çok derindir. Şimdi size anlatamam.

— Peki, benim bu titrememe bir çare bulamaz mısınız evvelâ?

— Geçer o. Siz çok sansitif bir süjesiniz. Biraz sonra, degajman başlayınca, büyük bir rahatlık duyacaksınız.

Doktorun izahlarına göre divana uzandım. Oturur gibi yarım yattım. Gözlerimi kapadım. Göz kapaklarımın üstüne iki parmağının ucunu hafifçe koyan hazret, fısıltı halinde bir sesle:

— Hiçbir şey düşünmeyiniz, dedi.

Yüzümde serin bir havanın gezinmeğe başladığını hissediyordum. Göğsümde bir ağırlık vardı ve gittikçe daha derin nefesler almak istiyordum. Biraz sonra o ağırlık kalktı ve çok uzaktan, bir kuyunun dibinden gelir gibi doktorun sesini duydum:

— Rahat mısınız?

İçimden «evet» dedim. Ses devam etti:

— Şimdi yükseleceksiniz. Kendinizi sıkmayınız. İşte, yükseliyorsunuz.

Anadil — İnayet ola!..

Aman! Sahiden, görünmez bir asansöre binmişim gibi, tabaka tabaka bulutlar ve karanlıklar arasında yükseliyordum. Çıktım, çıktım. Gittikçe uzaklaşan ses soruyordu:

— Rahat mısınız? Yükseliyor musunuz?

İçimden yine «evet» dedim. Yükselme hızlandı. Karanlıklar azalıyor, içinde insan şekillerine benziyen gölgelerin dolaştığı loş ve geniş sahalara, enginlere dalıyordum. Doktorun sesi sordu:

— Ne görüyorsunuz?

İçimden: «Gölgeler, gölgeler...» dedim.

— Tamam, dedi, spatyomdasınız, ruhlar dünyasındasınız. İçinizden Fatih hazretleriyle görüşmek istediğinizi söyleyiniz.

İçimden Fatih hazretleriyle görüşmek istediğimi söyledim. Sağıma soluma birer gölge yaklaştı. Beni kollarımdan tutup uçurur gibi bir yere götürdüler. Karşımda nurdan parıl parıl parlıyan, yüzünü ancak seçebildiğim, vücudu duman halinde, muhteşem bir şekil vardı. Ürperdim ve Fatih hazretlerini tanıdım. İçimden ona dedim ki:

«— Fatih hazretleri! En derin saygılarımı sunarım. Akbaba tarafından zatıâlinizle konuşmağa memur edildim. İlk önce sizden milletlerarası durum hakkında düşüncelerinizi öğrenmek istiyorum.

Bekledim. Fatih hazretleri cevap vermiyordu.

Doktorun sesi geldi:

— Fatih hazretlerini gördünüz mü?

— Gördüm.

— Soracağınızı sordunuz mu?

— Sordum.

— Ne diyor?

— Cevap vermiyor. Galiba sözümü anlamadı.

— Tabiî, tabiî, yeni Türkçeyi anlamaz. Bir tercüman arayınız orada.

— Kimi arayayım, nasıl arayayım?

— İçinizden İbrahim Necmi Dilmeni isteyiniz, o gelir, tercüme eder sözlerinizi.

Dediği gibi yaptım. İbrahim Necmi Dilmen geldi. Sözlerimi Fatih hazretlerine şöyle tercüme etti:

— Vaziyeti hazırai beynelmileliye hakkında mütalâai şahânelerini istifsar ediyor.

Fatih hazretleri bu sefer cevap verdi ve onun cevabını da üstad İbrahim Necmi Dilmen bana tercüme etti:

— Uluslararası durum kapırçak olmakla beraber biraz ibincil ve zoburlu davranışlarla barış kurtulabilir.

Bu sefer de ben anlamadım. İkinci bir tercüman daha lâzımdı. İbrahim Necmiye benim anlıyacağım bir Türkçe ile söylemesini rica ettim. Dedi ki:

— Yâni uluslararası durum nazik olmakla beraber biraz dirayetli ve dikkatli davranılırsa barış yapılabilir.

Teşekkür ettim ve Fatih hazretlerine İstanbulun beş yüzüncü fetih yılı münasebetiyle heykeli-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Bir teklif

Ankara (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — İstanbul milletvekillerinden Hamdi Başar, cumhuriyet bayramlarında sokak lara asılan eski vecizelerin artık yeni zihniyete göre değiştirilmesi için bir teklif hazırlamıştır. Sayın Başar, teklifinde: (Bu vecizelerin pek çoğu totaliter zihniyetin ifadesi ve bilhassa devletçi sistemin mahsulüdür. Onun için meselâ:

«Başar, dayanırsın!»

yerine, daha liberal mânalı ve şahsî teşebbüs ifade eden:

«Başar, dayanırsın!»

vecizesinin kullanılmasını, diğer lerinin de buna göre değiştirilmesini teklif ederim) demektedir.

✱

YENİ BİR ŞAİR

Ankara (Hususî muhabirimiz mektupla bildiriyor) — Yakında (Hasret) isimli siyasî ve edebî bir dergi çıkmağa başlıyacaktır. Derginin sahibi, başyazı, siyasî, içtimaî, iktisadî muharriri; hikâyecisi ve şairi; muhasebecisi ve daktilosu; mürettibi ve makinisti, Kocaeli Milletvekili doktor Ethem Vassaf'tır.

Derginin ismi hakkında sorduğumuz suale, sayın Milletvekilimiz yalnız hazin bir tebessümle cevap vermişler ve bu (Hasret)in mânasını açıklamamışlardır. Tahminlere göre, bu, daha ziyade siyasî bir iktidar hasreti olacaktır.

Doktor Ethem Vassaf, derginin ilk sayısında çıkacak bir şiirini daha evvel (Akbaba) da neşredilmek üzere bana verdi. Aynen gönderiyorum:

VASSAF ODALARI

Gözlerime
Kartvizit göndermiş uykular,
Tanışmak için!
Söyle doktor:
Nasıl ve niçin
Millî korunmaya sığınmış
İçimdeki gamlar?
Ah, şu Vassaf odalarında
Peynir ekmek yed'iğimiz akşamlar!

Ethem Vassaf

✱

ARAMA - TARAMA

Ankara, (Hususî zabıta muhabirimizden) — Dün, şehrimizin muhtelif semtlerinde yapılan arama, tarama neticesinde on sekiz kişide bıçak, üç kişide tabanca, iki kişide Ulus gazetesi bulunmuştur!

ŞEHİR HABERLERİ

İstanbulun Kalkınması

İstanbulun kalkınması için toplanan kongre âzalarına, dün gece Taksim Belediye Gazinosunda, Vali ve Belediye Reisi Fahreddin Kerim Gökay tarafından verilen ziyafette, Kongre Tertip Komitesi Başkanı ve İstanbul Milletvekili Hamdi Başar tarafından aşağıdaki nutuk söylenmiştir:

— Sayın kalkındırıcılar!.

İstanbulun kalkınması için düşündüğüm basit çareyi kısaca arzedeceğim:

Bir şehrin kalkınması için, evvelâ o şehir halkının kalkınması lâzımdır. Yâni İstanbul halkının!.

Halbuki, İstanbul halkı bir milyon kişiyi aşmaktadır. Bu bir milyon kişiyi kalkındırmak ise kolay ve çabuk olmaz!

Biz, İstanbul Milletvekilleri, İstanbul halkının vekilleri değil miyiz?.

Arap ulemasından biri ne buyurmuş:

Elvekil-i Kel asîl
Velevkâne Kör Vasil!.

Bu felsefî kaideye nazaran bizi vekil seçenler namına evvelâ biz kalkınalım... Bizim kalkınmamız demek, İstanbulluların kalkınması demektir. İstanbulluların kalkınması ise, İstanbulun kalkınması demektir.

Kadehimi, kalkınmamız şerefine kaldırıyorum!.

Alkışlar arasında biten bu nuktan sonra hep bir ağızdan:

Kalkın ey ehl-i vatan!

marşı söylenmiş ve ilk kalkınma teşebbüsü olarak, Vali ve Belediye Reisi, Ord. Prof. Doktor Fahreddin Kerim Gökay tarafından hazır bulunanlara 25 lik birer Testaviron enjeksiyonu yapılmıştır.

— Üstad Yakup Kadrinin Cumhuriyetteki yeni romanını okuyor musun?..
— Okumaz mıyım hiç?.. Birinci tefrikanın yarısına kadar geldim!

ULEMA!

Şemseddin Günaltay, altı ay susuyor, altı ay konuşuyor.

Geçenlerde yine dile gelmişti. Bir Parti toplantısında:

— Ben demokrasinin vatanında yetiştim, ben İsviçrede okudum!.

Diye bağırınca, kendini tutamıyan tok sözlü bir C.H.P. li seslendi;

— Hocam, ondan evvel nerede okumuştun?

LÜP!

Kocaeli Milletvekili Ethem Vassaf, Meclis koridorunda, gülümsiyerek karşımıza çıktı:

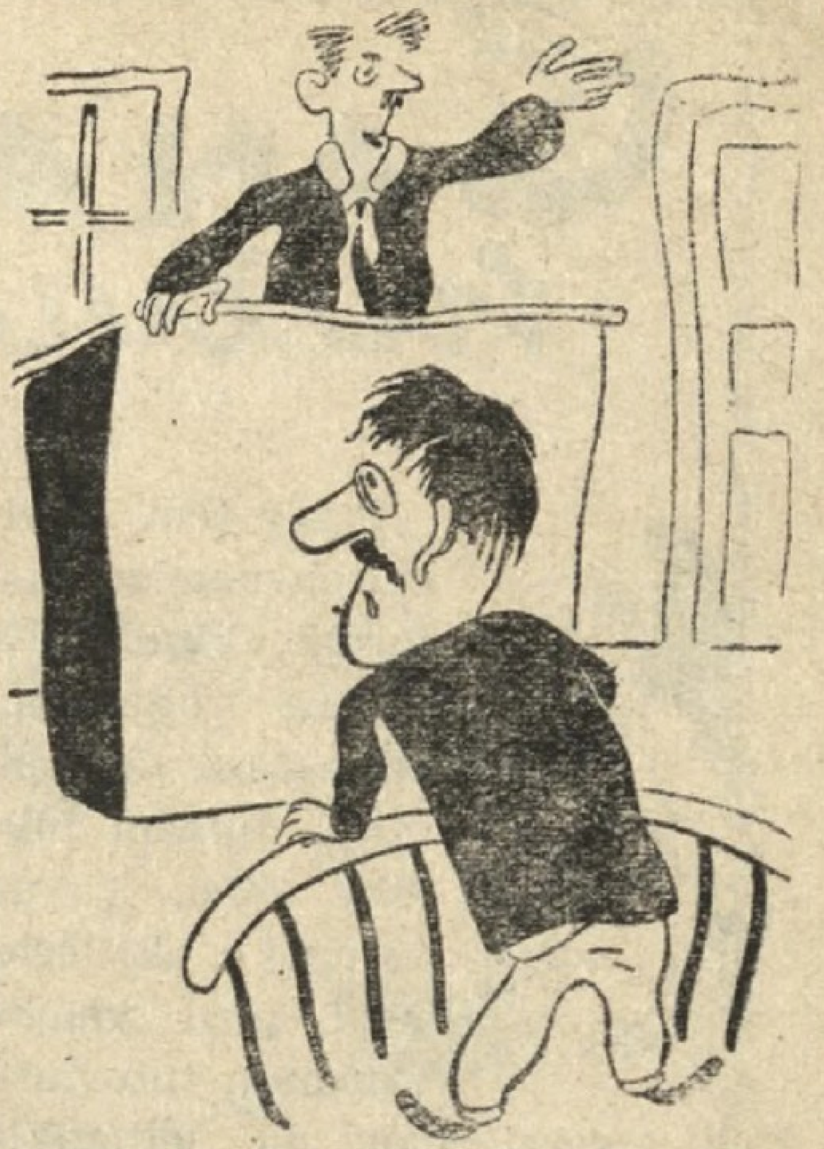
— Beni Akbabaya yazmışsınız...

— Evet üstadım, okudunuz mu?.

— Hayır, duydum...

Sonra, hazin bir sesle mırıldandı:

— Bir tane alsanız da okusam!

— Adamcağızı öldürdükten sonra neye iki el daha ateş ettin?
— Zam yaptım reis bey!..

HAZIR OL!

Şehir Tiyatrosunun genç yıldızlarından biri, elindeki gazeteyi sevinçle salladı:

— Eh, yaşadık!..

Bedia Muvahhit sordu :

— Hayrola?.. Maaşlara zam mı var?.

— Hayır...

— Gençlik aşısı mı bulunmuş?

— O da değil... Kadınları da hava ordusuna alacaklarmış...

Bedia Muvahhit, dudağını bükerek hazin bir:

— Yaaaaaaa... çekti.

Genç artist hayretle sordu:

— Memnun olmadınız mı?

— Hayır...

— Neden?

— Bizim artık havalanacak vaktimiz geçti de ondan!.

Atay — Meğer Dünya, benim gibi bir kalemşora yetmiyecek kadar küçükmüş!..

Can Alinin hatıraları!..

— I —

Şoför Can Aliyi idarehanemize çağırdık; köşe koltuğuna oturttuk; eline taze demlenmiş, dumanı mis gibi tüten çayın kırmızı akislerle pırıl pırıl yanan fincanını tutuşturduk; sigaralarımızı da karşılıklı yaktıktan sonra:

— Haydi, şimdi anlat bakalım, Can Ali! dedik.

Çenesini, yukarıya doğru kaldırdığı sol omuzuna değdirecek kadar ileri uzattıktan sonra geriye çeken şoför Can Ali, kaşlarını kaldırdı ve başını salladı:

— Hangisinden başlıyayım ağabey? Sürüsüne bereket, hepsini tanırım. Doktor, avukat, muharrir, mebus, aktör, sâzende, şarkıcı, ne kadar meşhur varsa bindi benim arabama. Yirmi altı sene ağabey, anladın mı, yirmi altı sene ben araba kullanırım. Yalnız on dört sene Sirkeci durağında çalıştım. Sizinkilerin çoğunu oradan tanırım: Ahmet Eminler, Necmettin Sadaklar, Zekeriyalar, Nadir Nadiler, Doğan Nadiler, Hakkı Tarıklar, Ethem İzzetler... Hangi birini sayayım? O zamanlar hiç birinin hususisi yoktu. Gelsin taksi. Çek Can Ali Şişliye, çek Abdullaha, çek Garden Bara, çek Maksime... Kimden başlayım? Safiyeden mi, Müzeyyen Senardan mı, Kâzım İsmailden mi, Felek Burhandan mı? Hepsinin bende bir macerası var.

Can Ali kıs kıs güldü:

— Ha!.. dedi, dur, ondan başlıyayım, zaten hepimizin başı o. Kızmaz inşallah... Ha?.. Kızar mı dersin ağabey? Başım belâya girmesin? Aldırma be Can Ali... Haydi, Bismillâh...

Çayının son yudumunu da içip fincanı bıraktıktan sonra başladı:

— Üç kişiydiler. Yirmi sene kadar evvel, bir gün, evet, öğleden sonra Tepebaşından bindiler. Cağaloğluna gidecekler. Üç kişi. Biri kapı gibi, iri yarı. Biri uzun boylu amma sıska. Öteki de, nah, şu boy şöyle: Ufak tefek. Daha hiç birini tanımıyorum.

«İri yarısı bir aralık:

«— Fena başım ağrıyor, eczahaneye uğrasak da bir aspirin atıversem ağzıma... dedi.

«Dikiz aynasından bakıyorum. Ufak tefek adam sıçradı:

«— Sakın ha!.. dedi, her baş ağrısına aspirin alınmaz.

«— Niçin doktor? Ne olur?

«— Ne olacak, çok fena olur: Ağrıyı geçirir.

«— Ben de ağrıyı geçirmek istiyorum, azdırmak değil.

«— Olmaz. Ağrı bize lâzım. Ağrı fenerdir.

«— Ne feneri?

«— Ağrı bizim yolumuzu aydınlatır, teşhis koyarız onunla.

«— Canım ne teşhisi? Adı üstünde, baş ağrısı işte.

«— Olmaz. Her baş ağrısı bir değildir. Muayenehaneye gel, iyice bir bakalım. Türlüsü var: Beyin apsesi olur, beyin uru olur, menenjit olur. Gel muayenehaneye. Şimdi gel. Babıâlinin karşısında. Beş dakika uğra. Senin bel kemiğinden su alayım.

«— Bel kemiğimden su mu alacaksın? Ne arar su benim bel kemiğimde. Terkos borusu değil o.

«— Şöyle birkaç damla alacağım. Korkma. Acımaz. İhmal etme. İş işten geçerse fena olur.

«— Pekâlâ. Haydi. Geleyim şimdi senin muayenehaneye.

«Derken efendim, kimin başı ağrımaz, yanındaki sıska adam da telâşlandı:

«— Doktor, dedi, benim de bazı bazı ağrır başım.

«— Kim tedavi ediyor sizi?

«— Hiç kimse.

«Ufak tefek doktor, başını geriye çekerek gerdanını şişirdi. İnce sesiyle:

«— Monşer, dedi, bu memleket böyledir işte... Bütün hastalar kendi kendilerine doktorluk ederler, iş işden geçince bize gelirler.

«Sıska adam şaşırdı:

«— Öyleyse ben de geleyim şimdi muayenehanenize...

«— Gel ya... Senin de bel kemiğinden su alayım.

«Ben onları dinlerken, birdenbire ağabey, birdenbire, şakaklarıma bir ağrı yapışmaz mı?.. Aman!.. Ölüyorum! Dayanamıyacağım... Babıâliye gelmiştik. Vitesi değiştirdim. Arabayı sağa aldım. Yavaşladım.

«— Aman doktor bey, dedim; şimdi benim de başım çatlıyor. Birdenbire bana da bir ağrı geldi. Gözlerim karıncalanıyor.

«— Gözlerin mi karıncalanıyor? Dur, inelim hemen. Zaten geldik. Benim muayenehanem şurada, vilâyetin karşısında. Bir kaç adım yürürüz.

«Doktora yalvardım:

«— Ben de geleyim, borcumuz neyse veririz, başım çok fena...

«— Peki, sen de gel, senin de bel kemiğinden su alayım.

«Biz cümbür cemaat muayenehaneye gittik. Bekliyenler vardı. Fakat doktor bizi aldı evvelâ, birer birer. Ben oraya gidince baş ağrım geçmişti amma, bir kere meraklanmıştım. Bel kemiğime bir iğne soktu, oradan su aldı. «Muayene ettireceğim, perşenbeye gel» dedi, geçmiş gün, unuttum, beş kâğıt mı, on kâğıt mı ne bayıldık. Fakat ben bir daha uğramadım. Yirmi sene geçti; arada bir herkes gibi benim de başım ağrır amma turp gibiyim ağabey.»

Can Ali bir sigara yakarak devam etti:

— Geçen sene, bir gece Galatadan iki müşteri aldım. Keyfitiler. Arabada hafif seslerle şarkı söylüyorlardı. Taksime çıktık. Tam Sular İdaresinin duvarının önünden geçerken bir düdük, bir düdük daha... Rap! Durduk. Polisler arabayı sardılar. Bir de baktım, yanlarında bizim ufarak doktor, şimdiki valimiz.

«— Koklayın ağızlarını! dedi.

«Bizim müşterilerin ağızlarını kokladılar, polislerden biri:

«İçmişler efendim dedi.

«Valimiz emir verdi:

«— Muayeneye sevkedin, bel kemiklerinden su alınsın.

«Polisler beni de götürmek istiyorlardı. Valimize yalvardım:

«— Aman doktor bey, dedim, siz yirmi sene evvel benim de bel kemiğimden su aldınız. Bir kere daha lâzım mı? Ben sarhoş değilim. Bir damla içmedim.

«Doktor o tarihtenberi, arasıra arabama bindiği için, beni tanırdı:

«— Ha!.. Sen misin Can Ali?. dedi. Nasılsın bakalım?

«— Duacınızım ağabey. Geçinip gidiyoruz.

«— Demek vaktiyle ben senin de bel kemiğinden su aldım.

«— Evet ağabey.

«— Muayenede ne çıktı?

«— Birşey çıkmadı ağabey. Benim bel kemiğimin suyu şimdi içtiğimiz sulardan, sütlerden daha temiz çıktı!»

Fatih ile mülâkat

(Dördüncü sahifeden devam)

nin yapılmasını isteyip istemediğini sordum. Cevabının tercümesi şudur:

— İstemez değilim. Fakat Türkiyede hep hayattaki insanların heykeli yapıldığı için, benimkini yapmıyacaklar. Biliyorum. Atlantik fatihi Köprülünün hekeli yapılacak.

Yine teşekkür ettim. Son senelerde divanının neşredildiğini ve bundan ruhunun şad olup olmadığını sordum.

— Çok memnunum, dedi, fakat okuyorlar mı?

— Okuyorlar, dedim.

— Kim okuyor?

— Herkes.

— Gençler benim lisanımı anlamazlar, dedi.

— Anlamadıkları için çok beğeniyorlar. Çünkü şimdi onların arasında anlaşılmıyan şiirler moda.

Fatih hazretleri gülümsedi. Kendisine hayatta olsaydı ve bugünkü teknik vasıtalar elinde bulunsaydı ne yapacağını sordum, şu cevabı aldım:

— İki saatte bütün dünyayı fethedip barışı kurardım.

Buna hiç şüphe etmediğimi söyledikten sonra, atom bombasından mahrum memleketlerin üçüncü bir dünya harbinde yok olmak tehlikesine maruz olup olmadıklarını sordum:

— Katiyen, dedi, atom bombasına sahip olmıyan memleketler sağ salim kalacaklar. Çünkü atom bombasına sahip memleketler birbirini yok etmeğe çalışacaklar ve ötekilerle uğraşmağa vakit bulamıyacaklar.

Fatih hazretleri birdenbire kayboldu. Mülâkat bitmişti. Üstad İbrahim Necmi de silindi. Ben yıldırım gibi iniyordum.

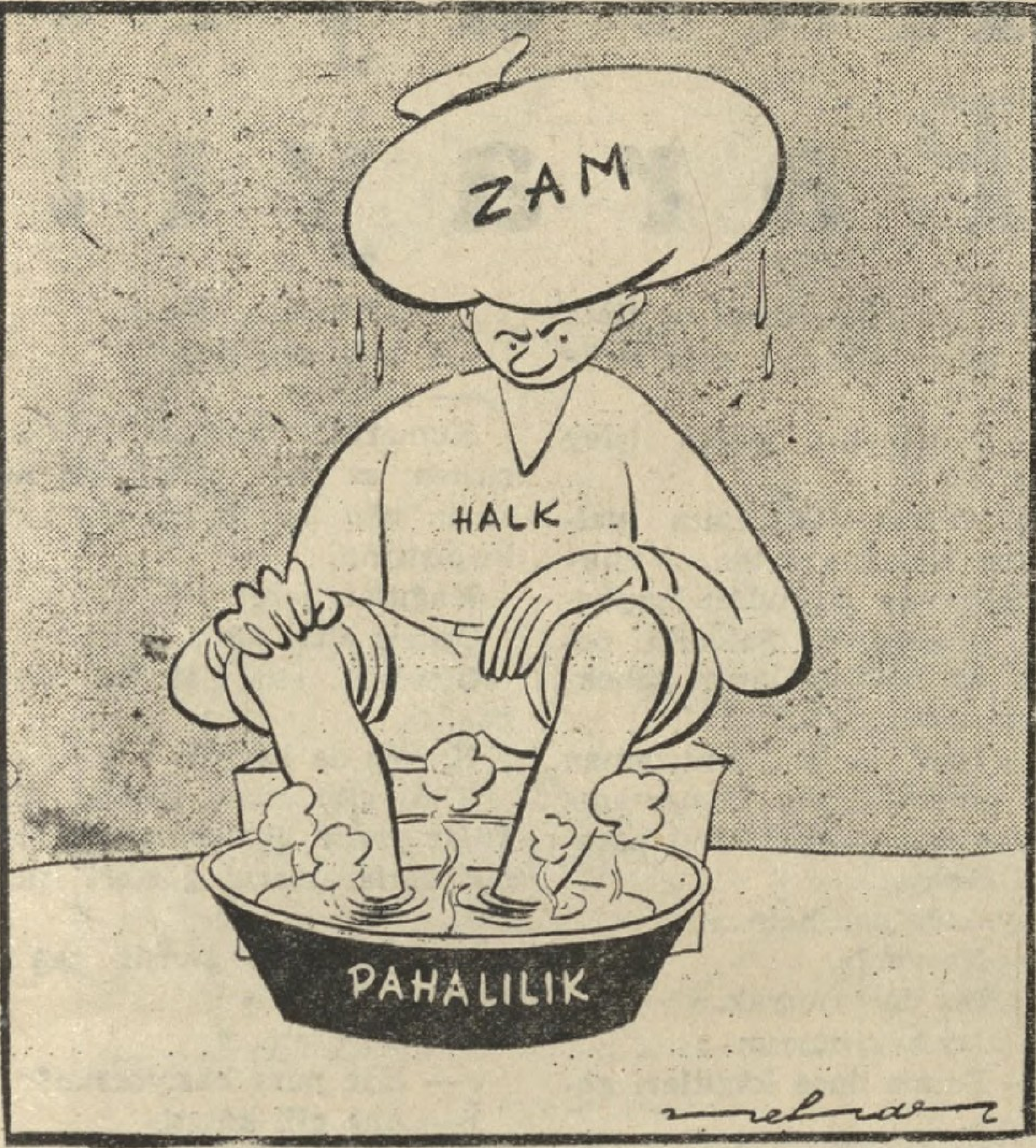
Birdenbire gözlerimi açtım. Karşımda doktor, ayakta duruyor ve gülümsüyordu.

— Nasıl? dedi.

— Harika! dedim. İnsan spatyomda çok derin bir haz ve rahatlık duyuyor. Eğer Akbabaya söz vermemiş olsaydım, geriye dönmek istemezdim!

Gelecek sayıda: «Hitlerle Mülâkat».

A. E.

«Ayağını sıcak tut, başını serin!
«Kalbini ferah tut, düşünme derin!»

Kız — Yine bir kızı kaçırmışlar...

Anne — Vallahi yalan.. Her gece tek başıma sinemalara gidip geliyorum da kılıma bile dokunan yok!

YERLİ FİLMDE:

— Söyle... Çabuk söyle!..
— Ne söyleyim?..
— Bir şarkı söyle!..

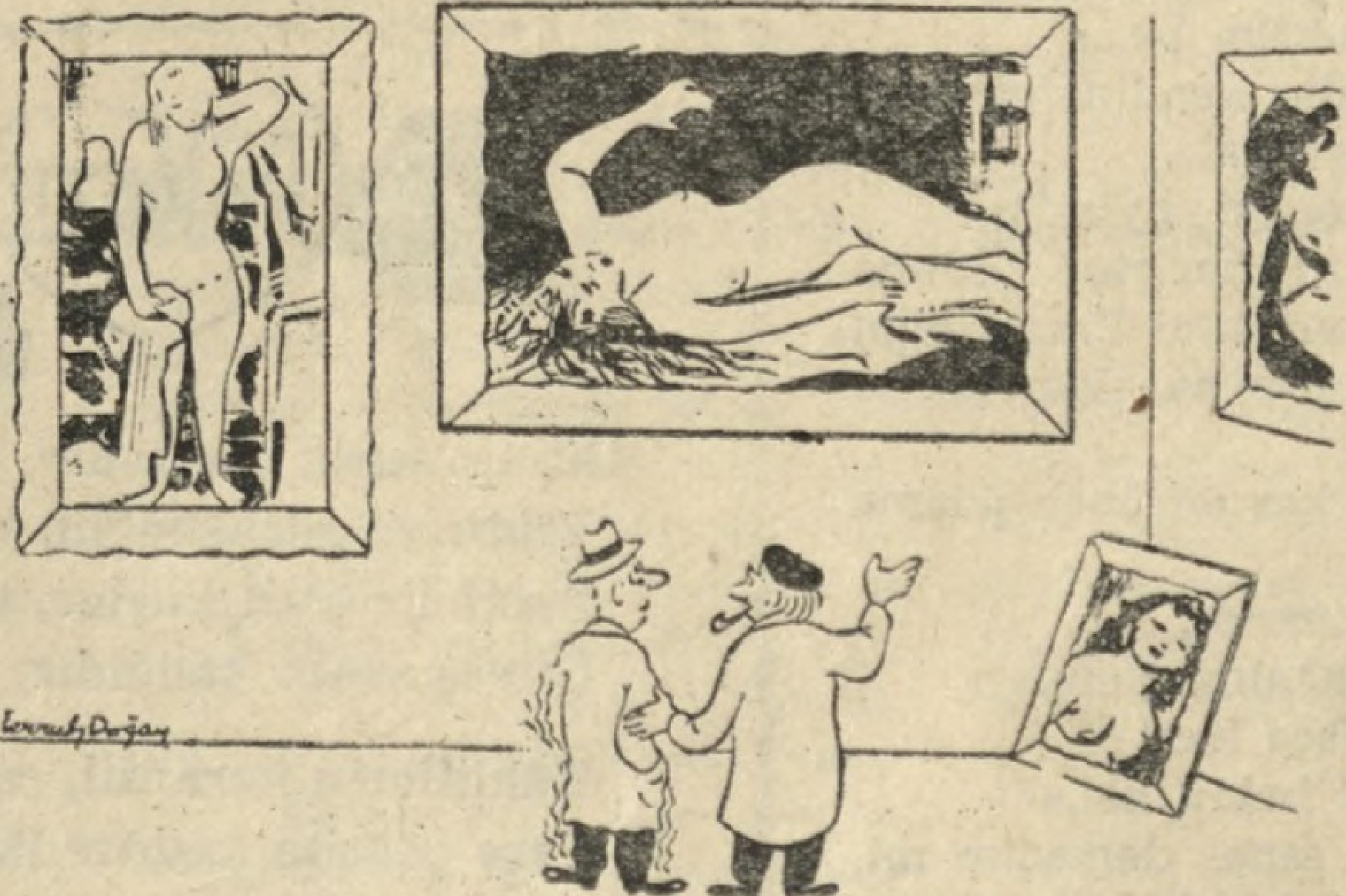

— Yine buyurun Ahmet Bey!..

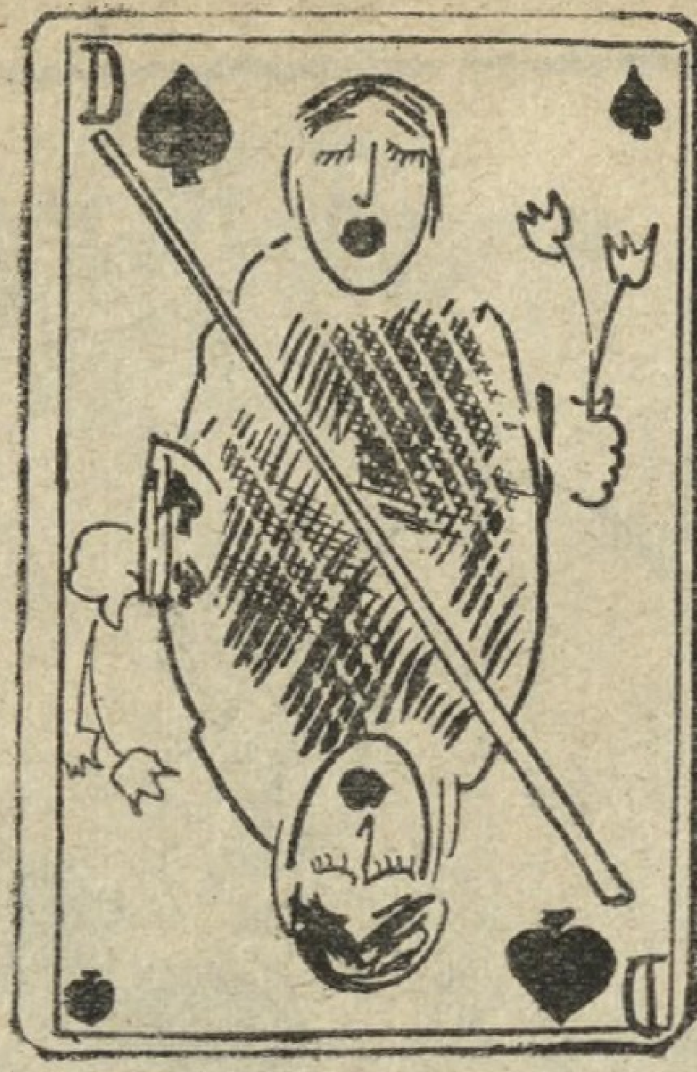
— Tramvaya zam... Otobüse zam... tünele zam... havagazına zam...

— Yahu, ben şüphelenmiye başladım, şu Fahrettin Kerim yine C. H. P. hesabına mı çalışıyor dersin?..

Ressam — Hâlâ üşüyor musunuz?..

BUL A L Karayı! Parayı!

«— Haydi beyler... bulan kazanıyor! Bulan kazanıyor! Bizde hile yok! Bul karayı al parayı!»

Orta hâlli bir adam, iç cebinden eski iki buçukluğu çıkarıp uzattı:

«— İki buçuk lira!»

«— Hangisine basıyorsun amca?»

«— Hele sen bir karıştır...»

Burnunun kılları bıyıklarına dolanmış olan kumarbaz, eski iskambil kâğıtlarını bir füze sür'atile harekete getirdi. Üç kâğıt havada şöylesine karıştıktan sonra, parke taşlarının üzerine düştü.

«— Söle bakalım, hangisi kara?»

Orta boylu adamın alnı kırıştı. Çömeldi, kirli tırnaklı parmaklarını sağ taraftaki kâğıda uzattı. Açtılar... Kupa kızı!

«— Bu sefer olmadı amca... İstersen bir kere daha dene... Ben israr etmiyorum ha... Keyfin bilir... Belkim de başka paran yoktur... fakat şans... olur a... ikinci defa oynadığında kazanıverirsin.»

Üç kâğıtçının etrafı kalabalıklaşmağa başladı. Meraklı başlar, kafalarını uzatıp, omuzları aşarak seyre koyuldular.

Adam bu sefer pantalonunun cebinden bir yığın bozuk para çıkardı. Saydılar. İki lira!... kumarbaz kâğıtları ağır ağır karıştırdı. Adamın gözleri zıp - zıp misâli... Maça kızını kaçırmamak, Mart soğuğunda ter döküyor.

«— Söle bakalım!»

Seyirciler lâfa karıştılar:

«— Ortadaki be... Ortadaki..»

«— Hâdi ulan sen de... Ben iki gözümle gördüm... taşın yanındaki...»

«— Nah sana...»

«— Kâhıtlar daha yere düşmeden farkettim be...»

«— O kadar kendine güveniyorsan oynasana!.»

«— Ben enayi miyim?!»

«— Baylar, hariçten oyuna virgül sokmayalım! Parası olan gelir beri, olmayan gider geri..»

Sustular.

Şimdi herkes düşünen adama bakıyor.

Parmak uzandı:

«— Aç bakalım şunu!»

Açıldı. Maça kızı!

«— Herif buldu be!.»

«— Ben sana demedim mi, taşın yanındaki kâhıtta diye... Abişin işini bilir olum!..»

Adam iki lirasını alarak uzaklaştı.

«— Gördünüz ya baylar.. biraz dikkat kâfidır. Zengin olmak işten bile diil... Vatandaş biz bu oyunu senin menfaatın için oynuyoruz. Elektriğe, suya, tramvaya ve otobüse yapılan zamları kolaylıkla ödemeni temin için sana havadan para dağıtıyoruz. Demokrat oyunu bu arkadaş... Yorulmadan para kazan... yorulmadan...»

Kısa boylu, tilki gibi bir adam, halkı yararak ön safa geçti:

«— Al bakalım on lira!.»

«— Peki abi...»

Kâğıtlar karıştı.

«— Aç şunu!»

«— Bulamadın.»

«— Nâpalım şans yokmuş..»

Seyirciler hep bir ağızdan «vay anasına!» yı çektiler. Kısa boylu adam bu sefer yirmi lira uzattı:

«— Karıştır!»

Karıştırdı...

«— Söyle abi...»

«— Ortadaki!»

Maça kızı sırıttı!...

«— Buldu be!»

«— On kâhıt verdi... Yirmi kâhıt aldı. Oh... ne âlâ...»

Gerilerde duran iki şişman adam birbirlerine baktılar.

«— Gördün mü Haso? Herifçioğlu şıppadanak parayı aliy..»

«— Biz de oynayah mı?»

«— Sen bilin...»

«— Aha bi yol deneyeh.. ha?»

«— Gaç parran var ki?»

«— Babali boynuğa sesen lirem galmış...»

«— Bağa bah, sen kaatları gözden gaçırma. Herifi de ilâfa tut. Ben garasını gıvırıverürüm!»

«— Bah hele... gafan işley Haso!..»

Sokuldular. Başlarının yalnız üst kapağını örten, «Yüksekkaldırım» mâmulâtı şapkalarını düzelttiler. Şalvarla potur arası, pantalonlarını göbeklerinin üstüne çektiler.

«— Hâdi baylar... her zaman beni bulamazsınız! Oynamanız menfaatınız icabıdır. Bul karayı al parayı...»

«— Bağa bah hele...»

«— Ne var?»

«— Biz de oynuyak..»

«— Hay hay, buyrun...»

«— Emme ünce kâgıtları görek...»

«— Görüp te nâpıcaksın... İşte, nah, hepsi elimde... meydanda... bizde hiyle arama.. demokratız biz!»

«— Öledir... felâkin biz görmeh 'steyoruh!..»

Kumarbaz, sırıtarak kâğıtları uzattı...

«— Üle Haso, hemen gıvırah mı?»

«— Hele acıh dur lan...»

Kâğıtları sözüm ona kontrol ettiler.

«— Nasıl, üzerinde çizik falan var mı?»

«— Yoh ağa...»

«— Ben size söyledim zaten.. hiyle yok... Hâdi oynıyacaksanız oynayın... İşimiz var. Bu kadar vatandaşa havagazı parası kazandıracağız daha!.»

İki kafadarlardan biri, «Maça kızı»/nın ucunu hafifçe kıvırdı.

«— Gördü miy ki lan?»

«— Yoh.. Arkasına bakıydi..»

Üç kâğıtçı, arkasındakileri para kazanmaya davetle meşguldü...

«— Al bahah ağa...»

«— Oldu mu?»

«— Bahtıh!»

Kumarbaz kâğıtları karıştırırken, az önce yirmi lira kazanan tilki suratlı adamla göz kırpıştırdı!.

Kâğıtlar harekette...

Üstteki alta, altaki üste...

Ortadaki alta, alttaki ortaya...

Karıştı da karıştı!

Tilki gibi adam sırıttı. Kâğıtlar yerde. Birisinin ucu kıvrık. Kafadarların gözleri ışıl - ışıl...

«— Üle bah, gıvrıh sağ'da duriy!»

«— Görürem...»

«— Kaç para basıyorsun?»

«— Aha elli kâgıt!»

Seyirciler kaynaştılar... Mırıldandılar... Heyecanlandılar. İşin farkına varanlar tatlı tatlı gülümsüyorlardı.

«— Herifler açıkgöz be...»

«— Tabii ulan... Sen onların Hacıağa kılıklı olduklarına ne bakıyorsun?»

Köylü işi cüzdan açıldı. Leylâk rengine bürünmüş olan «elli» liralık, sağ taraftaki ucu kıvrık kâğıdın üzerine bırakıldı.

Yürekler çarpıyor.

«— Bana bak arkadaş... bastığın kâğıt meydanda. Sonra mızımak yok...»

«— Biz göylüh ağa... mızımayıh...»

«— Ee, ben söyliyeyim de... İşte benim param da onun üstünde... Buldunsa alırsın. Lâf istemem...»

«— Anladıh ağa...»

«— İyi ya...»

«— Nah gara odur...»

«— Açıyım mı?»

«— Ne bekliyirsin?»

Kâğıt yavaşça çevrildi. Kafadarların yüzlerinde garip bir dalga dolaştı. Hüzün, hayret... dedim ya garip bir dalga... Millet kahkahayı bastı. Kumarbaz parayı cebine indirirken, tilki gibi olan adama işaret etti. Birlikte uzaklaştılar...

«— Bağa bah... sen garayı gıvırmıştın deel mi?»

«— He... ya...»

«— Nasıl uldu bu iş?»

«— Nem ben...»

«— Vışş anaam... Getti ellilik!...»

«— Üle bu işte bi bit yeniği olsa mı kine?»

«— Yoh be... Herif gözümüzün önü sıra garıştırdı...»

Başlarını önlerine iyerek, melûl mahzun yürüdüler...

Oktay VEREL

Güneş senin kanındır, mehtap senin tenindir,
Yıldızlar gözbebeğin, karanlıklar benindir.
Senindir öten kuşlar, tüten güller senindir,
Güneş senin kanındır, mehtap senin tenindir!

Kâkülün karanfil, saçların burcu burcu,
Taze göğsün andırır iki altın turuncu,
Çıldırırım değince parmaklarımın ucu!
Sen canım olmasaydın, derdim: canım senindir!

Eski Âşık

Rusyanın sol kolu!

HAVA

C.H.P. Genel Merkez'nde:

Zihni Betil sordu:

— Kasım Gülek Bey yok mu?

— Hayır efendim, biraz hava almak için sokağa çıktı...

Cevat Dursunoğlu:

— Öyleyse gelmez, dedi.

— Neden?

— Bedavadır diye, akşama kadar alır!.

ZİYAFET

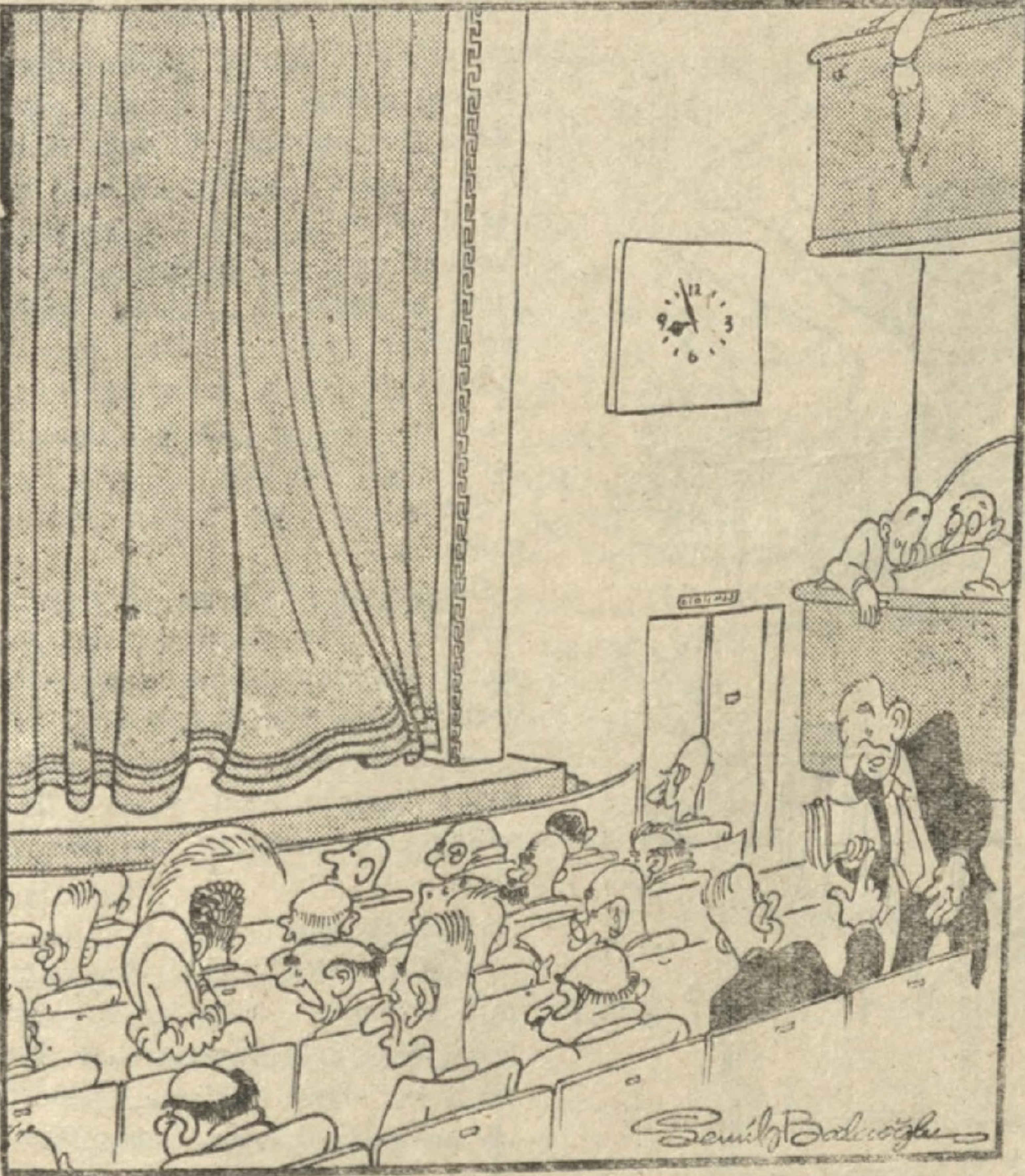
Feridun Fikri Düşünsel, geçen akşam Âbidin Potuoğlu'yu evine davet etmişti.

Sofrada, yarım şişe rakı, iki boş kadeh, biraz ekmek ve küçük bir tabakta beş altı zeytin gelmişti.

Âbidin Potuoğlu sordu:

— Yahu, Düşünsel, her akşam böyle mi içersin?.

— Yooook... Zeytini sen geleceksin diye aldım!

— Neden kalkacakmışım?.. Bir kere oturdum, artık kalkmam!

— Aman bayım, burası İstanbul Şehir Meclisi değil!..

Dil üzerine!

Nedendir bilemem, küçüklüğümden beri «dil» lâfı edildi mi yüreğimin ezildiğini, damarlarımdaki kanın daha sür'atle dolaştığını hissederim... .

Bâzı günler, mahalle arkadaşlarımın heyecanına kapılarak, peşleri sıra «Muz» aşırmağa giderdim. Dönüş, evimizin yırtık perdeli camı görünene kadar, gayet neş'eli geçerdi... Ama sonra, anamın sesi bütün sokağı kaplar, suratımda şişmedik yer kalmazdı. Biraz lâf söylemeğe kalktım mı, küçük yanaklarıma inen tokatların kuvruğuna şu kelimeler ekleniverirdi:

«— Seni gidi terbiyesiz seni.. bir de utanmadan pabuç kadar «dil» çıkarıyorsun ha?!»

Bu iki satırcık cümlenin arkasından, tavanda yıldızları saydığım nice günler vardır hayatımda. «Pabuç kadar dil» in, korkunç mânâsını işte daha o devirlerde anlamağa başlamıştım.

Günler günleri; yıllar yılları kovaladı... Bir de baktım ki bıyıklarım terlemiş, büyümüşüm. Üstelik komşu kızına gönül vermişim. Adını, gençliğimin rüzgârlarında bıraktığım sarışın dilber büyük mektebe gidiyordu. Hani ismi büyük olup ta, içinde bir şey öğrenemediğimiz mektepler vardır. İşte onlardan birine...

Gurubun portakal rengine büründüğü bir gün, deniz kıyısında lâf ettik. Bana:

«— Sen, dedi, ruhumun derinliklerinde cereyan eden oturumun sonucunu çözümleyebilir misin?»

Kavala döndüm. Bana, ruhundaki birşeyi, birşey yapmamı söylüyordu... Anlıyamadım. Sustum. Niçin sustuğumu sordu. Gene sustum. Sesi tatlıydı. Devam etti:

«— Kafamızı ansal çözümleme yapmağa alıştırmak zorundayız...»

Diye başlayan ve benim anlamama imkân olmayan bâzı şeyler anlattı. Karanlık bastığı zaman, elimi eline deydirmeden ayrılmış bulunuyordum. Baktım olacak gibi değil. Evdekileri râzı edip, mektep değiştirdim. Artık birlikte gidip geliyorduk. Mes'uttum. Oturumun celse, sonuc'un netice, çözümlemenin de tahlil etme anlamına, şey, mânasına geldiğini öğrenmiştim. O günden sonra, hemen her gece, fıstık ağacının dibine uzanıp birbirimizin ruhunu çözümlemeğe uğraştık... Ve pek tatlı geçen birkaç andan sonra, babası tarafından basıldık. Yeni «dil» i öğrendikten sonra dayak yemek pek gücüme gitti doğrusu.

Bir zaman sonra, bizim yeğenlerden biri elinde «dil kitabı» ile karşıma geçip:

«— Dayı, dedi, cümlede niçin özne, tümleç ne yüklemin yerinde olması lâzımdır?»

Haah! Tamam. Oğlanın karşısında cahil görünmemek için, onun hayatı süresince anlıyamıyacağı lâflar ettim.

Ve ertesi gün çift sıfır aldı tabiî. Böyle olacağını bilseydim, kendisine Esat Mahmut'un romanlarında bunların yerinde olmadığını söyler, hocası da çözümlemeğe mecbur ederdim!

Aradan geçen perşembeler şimdi hatırımda değil... İşte o geçen perşembelerin birinde elime Nurullah Ataç'ın bir makalesi geçti. Her cümlede altı yabancı, üç öztürkçe, dört tane de Arapça kelime olduğundan tekini bile anlıyamadım. Bizim Ali Nihat Tarlan'a götürüp tahlil etmesini rica ettim. Zavallı Profesör yirmi dakika sonra Picasso'nun kübik resimlerine dönüverdi!.

Neyse kısadan alalım, Pedagoji'ye «eğitbilim», miras payına «düşerge», çark'a «dönerge» ve difraksiyon'a da «kırınım» demeğe alıştık. Tabiî o günden sonra da, ne ben babamın sözlerini anlıyabildim, ne de babam benimkini. Evimizin içi, milliyeti belli olmayan azınlıkların «derge» sine döndü!.. Af buyrun «derge» dedim. Tekrar affınızı dileyerek söylüyorum, «derge» nin anlamı, yâni efendim mânası eski lisanımızda «mahfil» dir!..

Gel zaman git zaman, kulaklarımızı tırmalar gibi görünen kelimeler kendiliklerinden ölüp gittiler. Göre, gerekçe, bilim, belirmek, katılmak, malûllük, sunulmak, görüşme, yorum, antlaşma, barış, açık gibi cidden temiz kelimeler lûgat dağarcığımıza yerleşip kaldı...

Doğrusu artık «dil» den korkmamak zamanı geldiğine yavaş yavaş inanıyordum. Zavallı ben. Yanılmışım. Bundan sonra, yeniden «vekil, mucip sebep, iltihak, antlaşma, tahsisat, hususat, vefat, inha, tefsir, devlet şûrası» kelimelerini kullanabilmek için, yeniden kafamı limon gibi sıkmam icap edecek...

Tam bir düzene soktuğumuz sırada, bizim yeğen gene çift sıfır alacak, gene bir sevgili yüzünden mektebe devam etmeğe mecbur kalacağım ve gene pederle aramızda anlaşmazlık çıkacak...

Oldu...

Bizim hâne, gene milliyetsiz azınlıkların «derge» si, pardon «mahfil» i olacak!

VEREL

Erikler Çiçek Açtı

Yeni Sabah'da büyük, hayır en büyük romancımız Üstad Esad Mahmud Karakurt'un « Erikler çiçek açtı » tefrikası gözüme ilişti. Şehirler, bu romanın afişleriyle dolmuştu. Yazı ücreti bir masal olmuş, hâlâ dilden dile dolaşıyor. Onbeş bin lira mi, yirmi bin lira mı neymiş?

Bizim gibi, san'at eserleri az okunan, az satılan bir memlekette üstadın kalemindeki bu sihir nedir, üslûbundaki bu tılsım nasıl şeydir ki bu kadar rağbet buluyor? 66 nci tefrika olmuş. Ben hâlâ tek satırını okumuş değilim! Amma da geri kafalı adamım ha... Bu yazış güzelliğindeki sırrı, biraz olsun anlamaya çalışmamak da olur mu? Şunu bir okuyayım, dedim, başladım, 66 ncı tefrikanın başından okumaya:

«Kimdir bu şimdi yanından kalkıp geldiğin sakalı belinde, misvakı kuşağında, yüzlerce yıl yaşamış asirdide çınarlar gibi gövdesi bükülmemiş ihtiyar? dedi.»

Duraksadım. Sakalı belinde ne demek? Vakıa üstadın: «İki eli arkasında, odada gazetesini okuyarak dolaşıyordu.» gibi orijinallikler yaptığını bilirdim?.. Fakat bu sakalı belinde nedir? Bel diye, biz daha çok vücudun arka tarafına diyoruz. Belim kaşındı, demek, ne karnım, ne de midem kaşındı demektir. Öyle ise nasıl oluyor? İhtiyar, sakalını çatal yapıp omuzlarından beline mi sarkıtmış? Pek acayip bir şey? Ha, anladım! Sakalı göbeğinde olacak? Uzun sakallı mânasına (sakalı göbeğinde) tâbirini kullanırız ya.. Saçları topuklarında gibi. Üstad, bunu kübikleştirip sakalı belinde yapmış. Belki de işin sırrı bundadır!

Ne ise devam edelim :

«Hindistan'lı milyoner bir kasap, dedi, Müslüman bir kasap!.. 17 yaşındaki karısına, karısının göğüsleri kadar büyük ve el değmemiş Çin taşlarından yapılmış giranbaha gerdanlıklar almak için gelmiş...»

Yine duraksadım. Kadın göğsü büyüklüğünde taşlardan bir gerdanlık? Hele, maazallah bazı kadınların göğsü, gerdanlık taşı olsa, bir tekini değme adam boynunda taşıyamaz! Bunlardan bir gerdanlık takabilmek için ya deve, yahut da fil olmalı!

Fakat üstad, sen aldırma, bildiğin gibi, istediğin gibi yaz! Eserlerin harıl harıl okunuyor, kapış kapış satılıyor ya, kâfi! Bizim bütün bunları seni çekemediğimiz, senin güzel üslûbunu kıskandığımız için söylemediğimiz ne malûm? Bak, senin eriklerin çiçek açtı, bizimkiler Ada çamları gibi kurudu gitti!

Falih Rıfkı Atay'a Gazel

Adalet mülkünü yıktın Hülâgû Han mısın kâfir?.
Bütün dünyayı kızdırdın Kızıl Sultan mısın kâfir?

Kıvılcımlar saçarsın muttasıl etrafa ağzından,
Derûnünden gelen âteş nedir volkan mısın kâfir?

Koraltan'dan, Samet'ten, Menderes'ten bahse kalktıkça
Tutup katletmek istersin, Topal Osman mısın kâfir?

Atılmışken Ulus'tan malikânendir Ulus şimdi,
«Acep sen dâhi kendi hâline hayran mısın kâfir?

Senin fendin, senin sihrin bulunmaz insan oğlunda
Nesin sen, doğru söyle cin misin, insan mısın kâfir?»

Güzel yazmaktasın amma, ayârın hayli eksiktir,
Niçin hâlis değilsin, sikke-i noksan mısın kâfir?

Nedir ders vermeden kasdin demokratlıkla dünyaya,
Ki yani sen de bir Ahmet Emin Yalman mısın kâfir?..

Şerab-i erguvan içtin Şef'in bezminde yıllarca
O devrin zevk-u şevkinden bugün pişman mısın kâfir?.

Niçin hep solculardır hemdemin, hem Türkçüyüm dersin,
Acep bizden misin, yahut da onlardan mısın kâfir?

Biraz tok söyler amma Fiske dâim eski dostundur,
Fakat bilmem nesin sen, dost musun düşman mısın kâfir?

FİSKE

— Bir nisanı dört gözle bekliyorum, nişanlımı aldatacağım...
— Zavallı!.. Yalnız bir nisanda mı?!..

Eyvah yandık!..

Falih Rıfkı Atay'a göre : Ticanî, Atatürk'ün heykelini kıranlar değilmiş ! Çünkü bir heykelin yerine yenisi ve daha iyisi konabilirmiş! Dünyada ne mermer tükenir, ne de taş yontucu bitermiş! Asıl ticanî, Anayasadan öz türkçe kelimeleri çıkarmaya kalkışanlarmış! Meselâ : (Yargıç) ı çıkartıp (Hâkim) i, (Egemenlik) i çıkartıp (Hâkimiyet) i, (Yürütme ergi) ni çıkartıp (İcra kuvveti) ni, (Yargı yeri) ni çıkartıp (mahkeme) yi, (Görev) i çıkartıp (Vazife) yi, (Danıştay) ı çıkartıp (Devlet Şûrası) nı, (Yargıtay) ı çıkartıp (Temyiz Mahkemesi) ni, (Ayrık) ı çıkartıp (Fark) ı koyanlar!...

Eyvah, Falih Rıfkı Atay, ihtidara gelirse yandık öyle ise! Hepimiz ticanîyiz!

AMAN, NE YAPIYORSUNUZ?

Hani, bozacıdan şahid istemişler, meyhaneciyi göstermiş! Bizim « Ulus » gazetesi de Anayasadan uydurma öz türkçe kelimelerin çıkartılması hakkında Nurullah Ataç'ın mütalâasını soruyor!

Aman, ne yapıyorsunuz arkadaşlar? Anayasanın o, bugünkü şeklini de beğenmez. Elinden gelse, âlimallah, yarım yamalak anladığımız kelimeleri de kaldırır, hepsini baştan başa uydurup yeniden öztürkçe yapar!

Bir zat ki: (Şey) demez, (Nen) der, (Nasıl) demez, (Nite) der, (Perde) demez, (Ak geringe) der, (Kalem) demez, (Yazıt) der, (Şiir yazmak) demez, (Irlamak) der, (Kitap) demez, (Bitik) der, (Sohbet) demez (Söyleşi) der... Daha ne bileyim, akılda kalır mı, kâğıt demez, defter demez, mürekkep demez, muharrir demez, dost demez, ahbap demez, demez oğlu demez!

Şimdi, siz tutmuş ona soruyorsunuz.

Cengiz, Şam halkını, beşikteki çocuklara varıncaya kadar topyekûn kılıçtan geçirmeğe emir vermiş. Kadı Efendi gelmiş:

— Mahkeme, bir kaatil hakkında kısas hükmü verdi. İcra edilsin mi, yoksa af mı edersiniz?

Diye soruyor...

Aman, arkadaşlar! Anayasanın herkesçe anlaşılması için kökü öztürkçe olmayan bazı hukukî ve siyasî tâbirleri yerlerine koymayı ona mı danışıyorsunuz? Bu kodamanları o mu koruyacak? Biz, vaktiyle, onun elinden (Şey) gibi, (Nasıl) gibi, (Ne kadar) gibi sabi sübyanları bile kurtaramamıştık!

Talât Paşanın Tesellisi!..

Bir gün, şimdi İstanbul Vilâyet Konağı olan eski Babıâliye bir kadın girdi. Uzun boylu, dolgun vücudu siyah ipek çarşaf içinde dalgalanan bir kadın... Et, kemik çizgilerini yumuşatmış, fakat kabalaştırmamış... İnce ve güzel...

Sadaret Yaverinin odasına girdi. Çenesine kadar düşen peçe, siyah bir çerçeve içinden bembeyaz bir göğüs üçgeni gösteriyordu.

— Sadrâzam Paşa Hazretlerini göreceğim...

Yaver, bu muhteşem hayalet kapıdan girer girmez, ayağa kalkmıştı. Adeta sesi titriyerek sordu:

— İsminizi lûtfeder misiniz, Hanımefendi?.

Hanımefendi, bunu söylemeyi lüzumsuz görmüştü:

— Tanımazlar ki...

Yaver, tereddüt içinde, ellerini oğuşturuyordu:

— Peki, nasıl arzedeyim efendim?.

Kadın, emin bir hareketle koltuğa oturmuş, bacak bacak üstüne atmıştı:

— Kolay, dedi, Lûtfen beni gördüğünüz gibi tarif eder, mühim, pek mühim bir şey söyliyecekmiş, dersiniz...

Bir kaç dakika sonra, meçhul kadın, Sadrâzamın odasında idi.

Çapkın bir el hareketile peçesini yana atan kadın:

— Beni tanımazsınız Paşam, dedi... Değil mi?

Talât Paşa, bu feleğin çenberinden geçmiş usta politikacı gülümsedi:

— Nerede bende o talih hanım efendi...

Ayakta, karşı karşıya idiler. Kadın, yaptığı tesirden emin, bir lâhzada kendisine neş'e kadar yakışan bir hüzün içinde:

— Güldüğüme bakmayınız Paşa Hazretleri, dedi. İçim kan ağlıyor... Ben...

Sesi büsbütün hıçkırıklaşmıştı:

— Ben... Vali İbrahim Garamî Beyin refikasıyım!.

Talât Paşa, yavaşçacık, kadından yarım adım uzaklaşmıştı.

Evet, İbrahim Garamî'yi çok iyi tanıyordu. Her gittiği vilâyetten üç ay sonra şikâyetler yağmağa başlıyan, hırsız valilerdendi. Onu, on beş gün evvel, bir daha, hiç bir yere tayin etmemek kararile azletmiştiler.

Kadın, siyah ipeklerin asaleti içinde, fil dişi bir heykel sessizliğile susuyordu.

Sadrâzam, sesi koyulaşmış, ağır ağır sordu:

— Ne yapmamı istiyorsunuz?

— Tekrar eski vazifesine iadesini...

Yüzü, bir anda yine değişmiş, sıcak bir tebessümle göz bebekleri, burun kanatları gülümsemeğe başlamıştı.

Talât Paşa, kaşlarını kaldırdı:

— Yapamam!..

Kadın şaşırmıştı. Kulaklarına inanmıyormuş gibi sordu:

— Nasıl?.. Yapamam mı dediniz?.

Talât Paşaya bir adım daha sokulmuştu.

— Yapamam!..

— Fakat... Fakat bu, ondan ziyade benim için felâket olacak Paşam... Bana acıyınız!..

Sadrâzam, telâşsızdı. Rahat bir sesle sordu:

— Neden?.

— İntihar edecek... Vallahi intihar edecek!.

Talât Paşa, İttihat ve Terakkinin bu komiteci şefi, çapkın ve şakacı, güzel kadının omuzunu okşadı:

— Üzülmeeeee... Ben sana daha iyi koca bulurum!. - ÇİMDİK

Gelecek sayıda :

Üstad Münif Fehim'in yeni bir şaheseri:

ŞAİR FİTNAT HANIM!

Hayranlıkla seyredecek,
zevkle okuyacaksınız.

MİLLİ KÜTÜPHANE ANKARA

ABONE
BÜTÜN VATANDAŞLARA BEDAVADIR!

İKTİDAR

İLÂN
İLÂN İÇİN RESMÎ İLÂNLAR ŞİRKETİNE MÜRACAAT

SAYI : 1 — Koyu Demokrat Gazete — YIL : 1

Atlantik Paktına Girdik!

Bu hâdise D. P. iktidarının eşsiz bir muvaffakıyetidir!

Dikkat ediniz: (Atlantik Paktına kabul edildik) demiyoruz, (Atlantik Paktına girdik) diyoruz. (Kabul) kelimesinde, hâdisenin azametini küçülten bir mâna vardır. (Girmek) kelimesinde ise, tam aksine, azmin ve iradenin, herşeye galebe çalan üstün başarısı!

Eski iktidar, o zamanki Dışişleri Bakanı Sadak'ı tâaaa Amerikaya kadar göndermiş, Atlantik Paktına kabul edilmemiz için, âdeta kapı kapı dolaştırıp yalvarmıştı. Netice ne oldu?.. Siyasî bir mahcubiyet!

Bugünkü D. P. iktidarı ne yaptı?.. Ankara'dan Yeni Dünya'ya tazarrûnâmeler mi gönderdi?.. Vaşington'a hususî elçiler mi yolladı?.. Beyaz Sarayın eşiğine göz nuru mu döktü?.. Hayır!.. Bize Atlantik Paktının kapılarını açan, Adnan Menderes hükûmetinin enerjik zekâsıdır.

Eğer biz, Kore harbi başlar başlamaz, bu uzak yangını bir tereddüt politikasiyle karşılaşak ve:

— Acaba asker mi göndersek, ilâç mı göndersek, yoksa şimdilik selâm ve dua mı göndersek?

Diye sallanıp dursa idik netice böyle mi olurdu? 25 yıl dış siyasetimize hükmeden siyasî evham yüzünden, Türkiye, dünya haritasında unutulmuş bir ülke haline gelmişti.

Bir buçuk yıllık Demokrat Parti iktidarı ise, bu meçhûl ülkeyi, Amerika, İngiltere, Fransa gibi dünyanın üç büyük devletiyle bir hizaya getirdi.

Bir hükûmetin muvaffakiyeti, dünya muvazenesini değiştiren böyle büyük zaferlerle ölçülür. Altmış paralık havagazı zammiyle değil.

Muvafık

Vaitler yerine getirildi

Yerine getirmediğimiz hangi vait kaldı?... Hürriyet mi?... Türkiyede hür olmıyan ağız, hür olmıyan kalem yoktur! Artık, o eski tek parti sisteminin korkulu günleri geçti!...

Refah mı?.. Eskiden, vatandaş başına yılda ancak 18 lira düşerken, şimdi 2800 kuruş düşmektedir. Bu rakam neyi ifade ediyor? Millî servetin artışını değil mi?

Vergi mi?.. Adaletsiz bir baş vergisi olan (yol vergisi) ni kaldırmadık mı?

Bütün bu başarıları görmemek için, insan, gözleri iktidar hırsı ile kararmış bir kör ve nankör olmalı!

KAZA!

Dün, şehrimizde hafif atlatılan bir kaza olmuş, dalgın bir yolcu, bir tramvaya çarpmıştır.

Çok şükür tramvaya bir şey olmamıştır!

Dilde İnkilâp

Osmanlıca ne idi? Arap ve Acem kelimelerile karışık uydurma bir türkçe değil mi?

Meselâ, eskiden (Bakır) yerine (Nühas), (Güneş) yerine (Şems), (Ay) yerine (Kamer), (Deniz) yerine (Bahir), (Çocuk) yerine (Tıfl) denirdi.

Bundan şikâyet ediyorduk: Uydurma dil diye... Hayat dili değil diye... Yaşanmıyan, konuşulmıyan dil diye...

Doğru idi. Ağzımız başka söylüyordu, kalemimiz başka yazıyordu.

Şimdi, dilde türkçülük adı altında yapılan dil ırkçılığı nedir?.

(Mektep) yerine (Okul).. (Kitap) yerine (Bitik)... (Hâkim) yerine (Yargıç).. (Sevinç) yerine (Kıvanç).. (Kelime) yerine (Cücük).. Bunlar mı türkçe?.

Bu da tam mânasile bir uydurma dildir. Bu da yaşamıyan bir türkçedir. Bu sefer de başka konuşur, başka yazar olduk!

14 Mayıs inkılâbı elbet güzel dilimizde de tesirini gösterecektir.

Ne umduk...

Ne bulduk!..

ABONE
GÖNLÜNÜZDEN NE KOPARSA KABUL OLUNUR!

MUHALİF

İLAN
RESMÎ İLÂNLAR ŞİRKETİNE MÜRACAAT EDİLMEMESİ!...

SAYI : 1 — Koyu C. H. P. li Gazete — YIL : 1

Atlantik Paktına Kabul Edildik!

Bu olay C. H. P. nin hazırladığı bir başarıdır!

Dikkat ediniz: (Atlantik Paktına girdik) demiyoruz, (Atlantik Paktına kabul edildik) diyoruz. (Girmek) kelimesinde azmin ve iradenin, her şeye galebe çalan üstün başarısı vardır. (Kabul) kelimesinde ise, hâdiseye hakikî değerini veren mütevazı bir mâna!

C. H. P. iktidarı, eğer İkinci Dünya Harbinden beri Demokrasiler safında yer almasaydı ve son yıllardaki Dışişleri Bakanı Necmettin Sadak'ı Amerikaya kadar göndererek şartların bugünkü olgunluğunu o günden hazırlamaya başlamasaydı, Adnan Menderes hükûmeti, şüphesiz bu başarıyı elde edemezdi!

Halk Partisi hükûmetlerinin devlet bütçesinin yarısını millî savunmaya ayırmak suretiyle yıllardan beri büyük ve sağlam bir orduyu ayakta tutmuş olmasıdır ki, nihayet otuz tümenlik bir Avrupa ordusu kuramayan Demokrasi kodamanlarının gözlerini açtı.

Eğer, Saraçoğlu, Recep Peker, Hasan Saka, Şemseddin Günaltay hükûmetleri, kolay bir iç politika avcılığına çıkıp, millî savunmayı ihmâl etselerdi ne olurdu acaba?.. Bir buçuk yıllık Demokrat Parti iktidarı, C. H. P. nin çizdiği ve açtığı politika yolunda yürümek sayesindedir ki Atlantik Paktına kabul edilmiş bulunuyor.

Bir hükûmet, ancak kendi siyasî başarılariyle millet efkârı huzurunda övünebilir. Yoksa, kendisinden evvelki hükûmetlerin hazırladıkları muvaffakiyetlerle değil!

Muhalif

Vaitler ne oldu

Yerine getirilen hangi vait var? Hürriyet mi?... Meşhur 161 inci madde konuşmak isteyen ağızların, yazmak isteyen kalemlerin tepesinde, Demoklesin kılıcı gibi duruyor!

Refah mı?.. Hangi refah?.. Bizim devrimizde vatandaş başına yılda 1800 kuruş düşerken şimdi ancak 28 lira düşmektedir! Bu mu refah?

Vergi imiş!... Yol vergisi indirilmekten ne çıkar? Tramvay biletlerine bindirdikten sonra?

Bütün bu başarısızlıkları görmemek için, insan, hakikaten gözleri dumanlı bir iktidar sarhoşu olmalı!

KAZA!

Dün şehrimizde feci bir kaza olmuş, bir genç tramvay altında can vermiştir.

Merhumun, Feriköy mezarlığında kendisinden rahmet bekleyen bir aneciği ile bir babacığı olduğu sanılmaktadır!

Dilde İrtica

Osmanlıca hortluyor! Arap ve Acem kelimeleri, yirmi yıllık uykularından uyanmağa başladılar!

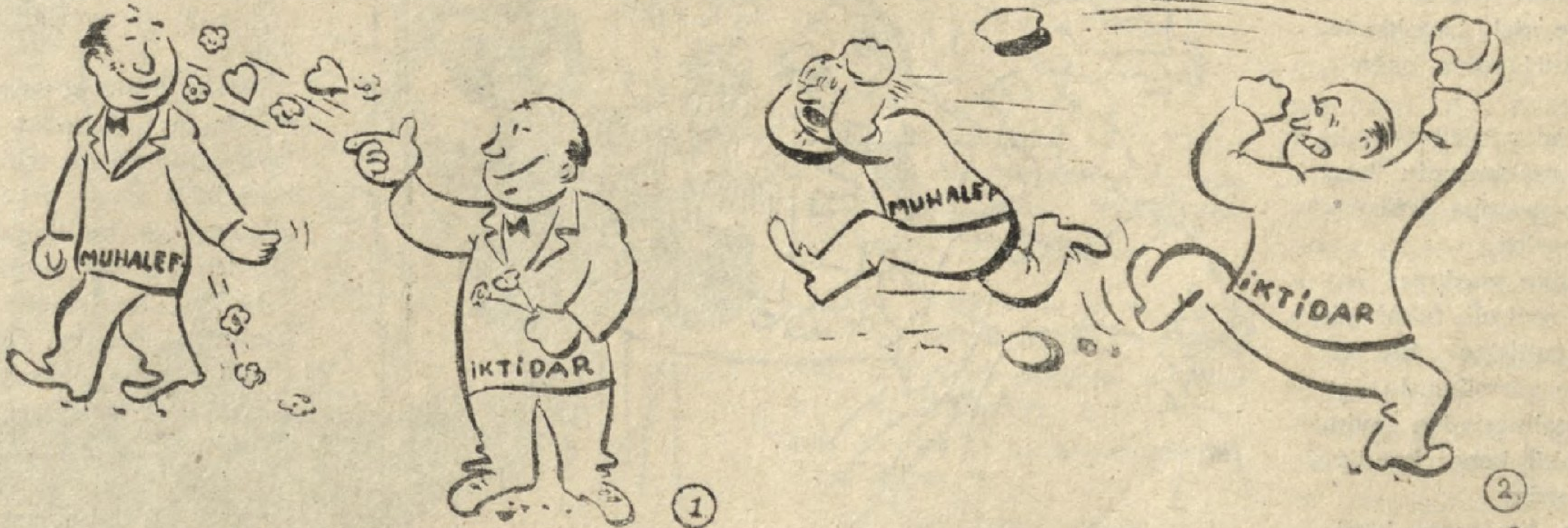
Artık (yargıç) denmiyecek (Hâkim) denecek!... Artık (Öğretmen) denmiyecek (Muallim) denecek! Artık (Bitik) denmiyecek (Kitap) denecek!

Biz ki, kısa zamanda bir okul türkçesi yaratmıştık. Çocuklarımız, ana baba dilinden ayrı, ileri bir türkçe ile konuşuyorlardı. Eski nesil, ileri Cumhuriyet neslini anlıyamaz hale gelmişti. Fabrikaları, yolları, şehirlerile tanınmaz hale gelen yeni Türkiye gibi, yeni, tanınmaz bir Türk milleti de doğuyordu.

Şimdi ne olacak? Tekrar maziye mi dönüş?. Ana dilimizin anası mı ağlayacak yine!.

Hayır, hayır!. Bir milletin dili ile oynanmaz Baylar!. Dil kutsal bir varlıktır, kendisine dokunanları çarpar... İnanmayanlar Tanrı ışığı Ataç'a sorsunlar!

14 Mayıs inkılâbı imiş!.. Eyvaaah, inkılâp dedikleri bu ise, acaba irtica neye derler?.

Ne umduk... Ne bulduk!..

HİKÂYE

Gönüldeki Aslan

Patron, kızmış, söyleniyordu:

«— Bu ne beceriksizlik! Adam akıllı bir mektup yazmasını bile bilmiyorsun! Sen, hiç dostuna mektup yazmadın mı?»

Sağ taraftaki küçük masada oturan esmer, ufak, tefek daktilo kız, dalga dalga kızardı, başını önüne eğdi, kısık bir sesle:

«— Affedersiniz» dedi, «tekrar yazayım.»

Patron, cevap vermedi. Elindeki, göbeği kadar şişman yaprak sigarasının külünü silktikten sonra, bir nefes çekti ve yerinden kalktı. Biraz ileride, pencerenin yanında oturan öteki daktilosuna doğru gitti.

Neclâ, patronun Maide'yi azarlamasından memnun olmuş, fakat yüzünde beliren tebessümü gizlemek için, çantasından aynasını çıkarmış, sarı saçlarının dalgalarını seyrediyordu.

Ahmet Toraman'ın kendisine doğru geldiğini görünce, hemen aynayı yerine koydu, yarı işve, yarı işgüzar, gülümsedi:

«— Buyurun, efendim.»

Ahmet Bey, pencerenin kenarına ilişerek yazılacak mektuba dair not vermeğe başladı.

Bu, hep böyleydi. İşçilerin çoğalması üzerine Neclâya yardımcı olarak Maideyi de aldığı gündenberi, iki kız arasında ne büyük fark olduğunu görüyordu. Neclâ, güzel olduğu kadar çok zeki, kurnaz, malın gözü bir kızdı. Maide uslu, edepli, mahcup bir hanım hanımcıktı.

Bir gün, Ahmet Beyle Neclâ, yemeğe çıktıkları zaman, gelen Maliye Müfettişlerine Maide, bütün hesapları açıkça göstermişti.

Ahmet Toraman kızmış:

«— Senin hiç gizli kapaklı tarafın yok mudur!» diye bağırmıştı.

Kızcağız o kadar utanmıştı ki neredeyse yazı makinesinin üzerindeki siyah musamba örtüsünün altına girecekti.

Neclâ, kendisine yardımcı olarak gelen bu sevimli, fakat gösterişsiz kızı, kendisine hiç bir bakımdan rakip görmüyordu.

Hattâ onun gelmesinden sevinmişti bile. Çünkü kendi kendine şöyle düşünüyordu:

«— Erkekler, bir şeyin kötüsünü görmedikçe, iyisini takdir edemezler. Bizim patron da dünyada ne beceriksiz, pısırık ve uyuşuk kadınlar olduğunu görsün de benim kadrimi anlasın.»

Gerçi Neclâ, Ahmet Toramanın gözüne çoktan girmişti. Onun sağ kolu vaziyetindeydi. Yazıhanenin işleri Neclânın üzerinde dönerdi ve bu kız, bütün işleri parmağının üzerinde çevirirdi. Fakat bu kadarı ona kâfi değildi: Patronu elde etmek, onun önce kalbine, sonra da kendisile beraber, dünya evine girmek istiyordu.

Ahmet Toraman, işi yolunda, kazancı tıkırında muvaffak bir iş adamı, tuzu kuru, bacası doğru tüten bir tüccardı. Telgrafla aldığı bir malı, telefonla birine devredip, beş dakikada beş bin lira kâr ettiği zaman sevincinden ellerini oğuşturur, yeni bir yaprak sigarasını yakar, sonra keyifli keyifli gülümsiyerek etrafına göz gezdirirdi.

Neclâ, sandalyesinde arkasına yaslanmış, bacak bacak üstüne atmış, bir sinema mecmuasının resimlerine bakıyordu. Maide, sandalyesinde öne doğru eğilmiş, yünden küçük bir hırka örüyordu.

Bu gibi anlarda Ahmet Bey, daktilolarına takılmaktan pek hoşlanırdı.

«— Nedir o ördüğün, Maide hanım?» diye sordu.

«— Çocuk hırkası, efendim.»

«— Ya?.. Demek...»

Maide, ciddî ciddî dinliyordu, zumunu duymuştu:

«— Bir arkadaşımın yakında çocuğu olacak da...»

«— Demek tasası sana düştü.. Peki, kız mı olacak acaba, oğlan mı?»

«— Bilmiyorum, efendim. Ben de onu düşünüyordum.»

Ahmet Toraman, bir kahkaha attı:

«— Düşündüğün şeye bak! Ya kız olur, ya oğlan!. Oğlan olursa mesele yok. Kız olursa iki ihtimal var: Ya evde kalır, ya evlenir. Evde kalırsa mesele yok... Evlenirse iki ihtimal var: Ya bedbaht olur, ya mesut... Bedbaht olursa mesele yok. Mesut olursa iki ihtimal var: Kendini ya işe verir, ya süse... İşe verirse mesele yok. Süse verirse, iki ihtimal var: Ya kocası iflâs eder, ya kendisi. Kocası iflâs ederse mesele yok, kendisi iflâs ederse...»

Maide, ciddî ciddî dinliyordu. Neclâ dayanamadı, bir kahkaha attı:

«— İlâhî Ahmet Bey! Kadın, nasıl iflâs eder? Sermayesi yok ki!»

Maide de gülümsemeğe başlamıştı.

Ahmet Toraman, lâübalilikten hoşlanmıyan bir insan tavrile, kaşlarını çattı ve lâfını değiştirdi:

«— Bana bakın kızlar,» dedi «İki kere iki, kaç eder?»

Maide, yine ciddî bir tavırla cevap verdi:

«— Dört, efendim.»

Neclâ onun safiyetine güldü:

— Mari, çiçeklerin arasında bir tebrik kartı yok muydu?
— Vardı ama madam, benim için!

«— Altı eder» dedi.

«— Meselâ!»

«— Meselâ iki ton demir, iki gün bekleyince, altın ton demir fiatına satılır.»

«— Aferin!»

Neclâ, bu muvaffakiyetinden dolayı memnun ve mağrur, yine aynasını çıkardı, saçlarının buklelerini düzeltmeğe başladı.

★

Ahmet Toraman, o gün, her zamankinden daha neşeliydi.. Bir gün evvel hayatının dönüm noktasını teşkil edecek kadar mühim bir işte karara varmış, şimdi dünyaya yeni bir gözle bakmaya başlamıştı.

Ondaki bu değişikliği Neclâ da farketmişti. Ahmet Bey, o gün öğle yemeğine Maide ile beraber çıkmış, iki saat kadar sonra yine onunla güle, söyleye dönmüştü.

Yerlerine oturdular. Ahmet Toraman, bir iki yere telefon etti. Gaipten gelen sesler üzerine telefonun ahizesine dolu dolu kahkahalar boşalttı.

Sonra, ciddî bir tavırla, Maideye döndü:

«— Yarın akşam için Ankaraya iki tane yataklı vagon bileti lâzım.» dedi. «Sen, telefonla şu işi hallet. Ben bir yere gidiyorum, yarım saat sonra gelirim.»

Gitti. Kırk beş dakika sonra geldi:

«— Ne haber?.»

«— Yarın akşam için yer kalmamış, Ahmet Bey!»

«— Nasıl olur?»

«— Öyle olmuş.»

«— Hiç imkânı yok mu acaba?»

«— Yokmuş.»

Neclâ, onların bu konuşmasını takip ederken, gözleri parlamıştı.

«— Ben bakayım, efendim!» diye atıldı.

«— Lûtfen kızım. Muhakkak lâzım. Hadi seni göreyim.»

Neclâ, işini bilen bir adamın kılıcını kuşanışı gibi, hemen telefona sarıldı. Sağa, sola rica, ısrar ve... nihayet kopardı.

«— Oldu, efendim. Yarın akşam için birinci mevki yataklıda iki kişilik yeriniz hazır. Yalnız, isim soruyorlar, ne diyeyim?»

Neclâ, bunu sorarken, gözlerini Maideye dikmişti. Alaylı alaylı gülümsüyor, içinden de «Şu beceriksiz kıza bak!» diyordu. «Kıpkırmızı kesilmekten başka elinden bir şey gelmez!»

Maide hakikaten kıpkırmızı kesilmiş, gözlerini yere iğmişti. Fakat sebep başkaydı. Çünkü Ahmet Beyin vereceği cevabı biliyordu.

Patron, sigarasının külünü silkerken: «Biri benim adıma,» dedi. «Biri de Maide Hanımın adına. Haberin olsun: Biz bugün nişanlandık...»

G. V. Z.

VARYETE

İSTANBUL GECELERİ

İki ahbabı gazinoya yemeğe dâvet etmiştim. Akşam saat dokuzda orada buluşmak üzere sözleştik.

Dâvet sahibi sıfatiyle biraz evvel giderek onları karşılamak icap ediyordu. Gittik. Ne göreyim? Kapı duvar. Değil amma söz temsili, o gece balo varmış, salonu kiralamışlar. «Aşağı buyurun» dediler.

Ve bizi al aşağı ettiler.

Bir başka akşam, Ankaradan bir arkadaş çıkageldi.

— Haydi bakalım, beni biraz gezdir!

Diye asıntı oldu. İstanbul, Ankara, yalnız Ankara mı bütün memleket için bir eğlence şehridir. Ben de, aksilik bu ya, kendimi bildim bileli Beyoğlunda otururum, bütün tanıdıklar, gece gündüz, vurpatlasın, eğlenir bilir. Halbuki, Beyoğlunun göbeğinde tam mânasiyle Hacıağa olmuşumdur. Şu dışarıdan gelen ahbaplar olmasa, gün karardıktan sonra sokağa çıkmam, ve, yeni açılan eğlence yerlerinin, yerlerini dahi bilmem.

Dostum, ilâve etti:

— Ben bir garip yolcuyum, artık han mı olur, kervansaray mı..

İstemiyerek haykırmışım:

— Eyvah bizim pardesü gidiyor.

— Nereye gidiyor?

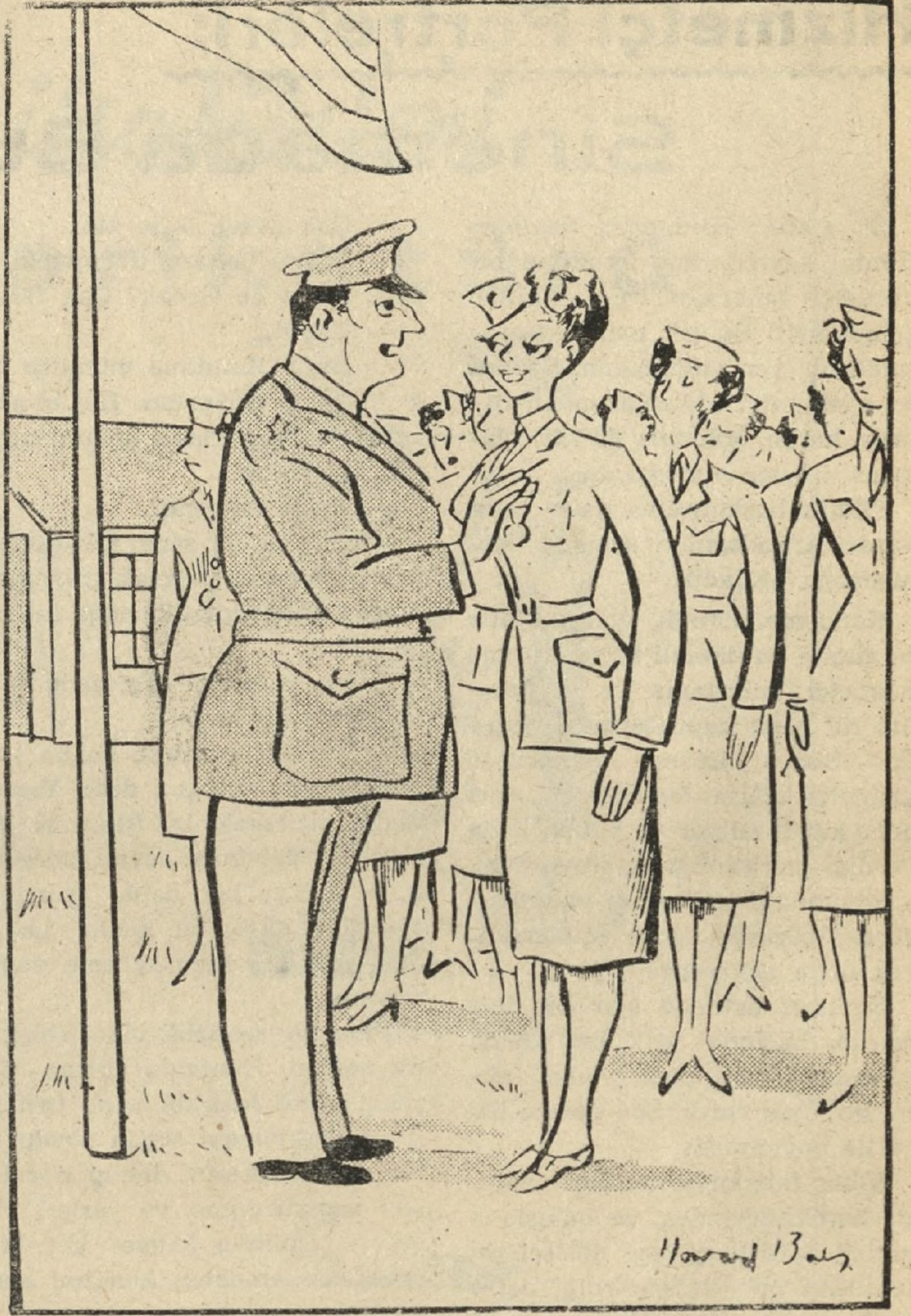
— Daha gitmedi, gidecek...

İlkbahar için bir pardesü edinmeği düşünmüştüm. Dostumun teklifi, bu ümidimi ortadan yok ediverdi. Onu reddedemezdim. Ne zaman Ankaraya gitsem, bana «Baba Karpiç» te yemek yedirir ve muhakkak gar'a götürürdü. Lâkin zeki oğlandır doğrusu, daima pundunu kollar, gideceğim akşam refakat eder, ve:

— Bu olmadı, gelecek sefere muhakkak şurada bir gece âlemi yapalım.

Diye beni trene koyardı.

Sizin anlıyacağınız, bir pardesü edinmek ümidimiz sonbahara kaldı, amma o gece epey eğlendik. Alaturkacı yıldızlarımız, gece yarısından sonra, yolları düşmüş olacak, hep orada idiler. Bir de Köçek kolu vardı. Tanınmış filmcilerimizden er sesli Necip Birsima «meydane» fırlayıp öyle bir raksa başladı ki, herkes huruşa geldi ve elliliklerden alnına peçeler astılar. Masadakilerin hepsi macun ilânları gibi dişlerini gösteriyorlardı. Fakat hesap saati geldiği vakit, şafak da sökmüştü. Bilhassa dişleri en çok görünenin gülüşü, zehirli bir kahkahaya dönmüştü.

— Bu, resmî vazife dışındaki hizmetleriniz için!..

— (Esquire) den —

DÜĞÜN GECESİ

Gelin — Affedersiniz, kocama baygınlık geldi, biraz kuvvet şurubunuz var mı?..

— (Esquire) den —

TİYATROMUZ TİYATROLARI

Bizim tiyatromuz, yâni Şehir Tiyatrosu, büyük ve hummalı bir faaliyet içindedir. Her gün heyetler toplanıyor: İdare heyeti, haysiyet divanı heyeti, edebî heyet ve kulisaralarında düofon tertibatından uzak loş yerlerde hususî heyetler.

Evet, her tarafta faaliyet!

Dram kısmında «Şaka» oyunu var. Pek tabiî kimsenin ciddiye aldığı yok. Müellif her akşam tiyatroya gelip yeni bir eser seyrediyor, öylesine ki, programlarda ve dışarı çıkarken afişlerde kendi adını görse rüya gördüğünü zannedecek.

Komedi kısmında «Bir Kavuk devrildi.» Ah keşke devrilen hep eski bir kavuk olsa... Ya devrilen çamlara ne diyelim?..

Bizim tiyatromuz bu derin ve sonsuz! faaliyet içinde pûyân iken, şehrimizde bulunan Fransız ve Elen tiyatroları, her akşam dolu ve hayran bir salona perdelerini açıyorlar.

Saray sinemasında temsiller veren Elen sanatkârlar, dram ve komedinin yeşil masa etrafına toplanan heyetler arasında değil, ancak sahnede oynanabileceğini gösteriyorlar.

«Küçük Sahne» de ise Paristen kalkıp buraya kadar gelen Fransızlar, sekiz kişilik bir kadro ile, küçücük bir sahnede büyük temsiller verilebileceğine canlı şahitler.

Bu da bir şey mi diyeceksiniz. Bizim Şehir Tiyatrosu, elli küsur kişilik kadrosuna rağmen her akşam iki tiyatroda, birer suflör ile temsiller vermiyor mu? Otuz üç senelik, en kıdemli suflör Refika Abla'ya yapılan jübilenin sırrı da burada.

*

KAPTI KAÇTI

Bilmem dikkat ettiniz mi, son günlerde İstanbul muazzam bir gar halini aldı. Devlet Demiryolları ekspres seferleri için yeni makineler getirtti. Sinemalarda da «Pekin ekspresi» ve Ankara ekspresi» gösteriliyor. Bir turizm müessesesi «Türk ekspresi» adını almış.

Hakikatte bunların hepsi birer marşandizdir.

Kıymetli, pek, pek kıymetli romancımız Esat Mahmut Karakurt bu sene galiba leyleği sinemada ayakta gördü, bir mevsimde iki filmi gösterildi. İlki «Allahaısmarladık», ikincisi «Ankara ekspresi»

Oldu olacak bir «dağa» çıksa da, biz de arkasından:

«— Uğurlar olsun!» desek!..

Kuloğlu

Hizmetçi Portreleri:

Sinemada Bulduğum Kadın

O günü «Bitmemiş Senfoni» filmini seyrederken kendime bir hizmetçi bulacağır hiç aklıma gelmemişti. İki şık nanımın arasında bir yer bulmuştum. Sağımda edebiyatçı ahbaplarımdan birinin karısı, solumda da bir yabancı bayan oturuyordu.

Filmin başlamasına daha vakit vardı. Arkadaşımın karısile konuşmağa başladık.

Konuşma, döndü, dolaştı, bitta bi günün en önemli meselesi olan hizmetçi buhranına ve onların bin bir çeşit kaprislerine dayandı. Ben, bilhassa bekârlıkta hizmetçisizliğin fecaatinden acı acı ş:kâyet ediyor ve bunun bana verdiği perişanlığı anlatıyordum.

Sağımdaki şık bayan gülümsiyerek, gözünün ucile mütemadiyen bana bakıyordu.

Kadının üstünde ağır bir lutr manto, başında şık bir şapka, yakasında pırıl pırıl yanan güzel bir iğne vardı. Son derece itina ile boyanmıştı.

Kibar tabakaya mensup olduğu hareketlerinden ve bakışlarından belli oluyordu. Sözlerimin kendisini çok ilgilendirdiği belliydi.

Perde arasında aynı mevzu üzerinde birden bire benimle konuşmağa başladı. Sözlerinden ve konuşma tarzından en aşağı bir hizmetçi, bir ahçı, bir de uşakla uğraştığı seziliyordu.

Söz arasında son derece mütevazı ve kibar bir şekilde hayatının bazı safhalarına dokundu.

Kocasından ayrıldıktan sonra işten anlayan ahbaplarının tavsiyesi üzerine Borsa oyunlarında servetini kaybettikten sonra apartımanını satmağa mecbur kaldığını, şimdi bu parayı yemekte olduğunu söledi. Servetinin kırıntılarile, kendisine küçük bir apartıman tedarik ettiğini ve orada yaşadığını ilâve etti.

Düşkün bir paşa kızı edasiyle sözlerine devam etti:

— Küçücük bir yer!.. İki oda ve bir de banyo... Maamafih benim gibi yalnız yaşıyan bir kadın için kâfi.

Bir an aramızda derin bir sessizlik oldu. Bu derece samimî ve açık konuşan ve hayatının bazı mahrem taraflarını önüme seren bu hanıma, verilecek münasip bir cevap arıyordum, fakat bulamıyordum. Sadece:

— Evet, öyle... demekle iktifa ettim.

Hanım, kendisini tasdik etmemden cesaretlenerek devam etti:

— Hizmetçi âdetini çoktan kaldırdım. Simdi kendi işimi kendim görüyorum.

— Çok güzel, o da âlâ...

— Fakat param tükenmek üzere. Sonu ne olacak? Çok fena!.

— Tabii!..

- Evet. Kendime münasip bir iş bulmak istiyorum. Hiç olmazsa iki sene parama dokunmadan yaşıyabileyim...

— Niçin iki sene?.

— Çünkü iki seneye kadar ufak bir ticaret yapmak istiyorum. Meselâ şapkacılık. Olmadı, tuhafiyecilik...

Salon karardı. Yanımda tatlı ve yavaş bir sesle:

— Meselâ, evinizde benim gibi bir kadın olsa... dedi. Yemeğinizi pişirecek, ev işlerinizi görecek... Telefona cevap verecek falân... Size her halde görmüş, geçirmiş, akıllı bir kadın lâzım. Siz, öyle âdi hizmetçilerle yapamazsınız.

Yine bir sessizlik oldu. Düşünüyordum. Yanımda oturan bu zarif, süslü kadının uzun tırnaklı parmaklarının soğan soyduğunu, çöp tenekesini döküp kömürleri karıştırdığını ve yerleri sildiğini gözümün önüne getirdim ve gülümsemekten kendimi alamadım.

Film bitmişti. Yabancı kadın ayağa kalktı. Çok güzel bir endamı vardı. Uzun ve muntazam bacakları naylon çorapların altında çekici duruyordu. Sırayı takip ederek sinemadan çıktık.

Kadın, kaldırımın kenarında durdu ve bana parmaklarının ucunu uzattı.

— Ne düşünüyorsunuz? diye sordu. Sonra elile bir taksiye işaret etti ve zarif bir tavırla ilâve etti:

— İsterseniz, sizi gideceğiniz yere bırakayım. İstemiyor musunuz?.. Peki... Siz düşününüz... Ben size telefon ederim.

O akşam, ahbaplarda yemeğe davetli idim. Bu macerayı anlattım. Neticeden kendilerini haberdar etmemi hararetle rica ettiler.

Ertesi sabah erkenden telefonun zili beni uyandırdı.

— Alo!. Ben Süheylâ... Dünkü, sinemada gördüğünüz bayan.. Evet, ismim Süheylâdır. Düşündünüz mü? Ben düşündüm ve size gelip çalışmaktan daha mâkul bir hal çaresi bulamadım. Onun için karar verdim, geliyorum.

— Ne zaman?.

— Hemen şimdi.

On dakika geçer geçmez genç bayan kokular içinde, son derece zarif bir tuvaletle geldi. Mantosunu, şapkasını, eldivenlerini çıkardı. Banyomu ve kahvaltımı hazırladı. Ben traş olurken o koridorun öteki ucundan konferansa başladı:

— Siz de bilirsiniz ki bütün hizmetçiler insanı kafese koyarlar. Hele siz bekârsınız, evde yoksunuz. Size akıllı ve emniyetli bir insan lâzım. Ev işlerinizden başka ben kitaplarınızla, kâğıtlarınızla da meşgul olurum. Köpeğinizle, kedinize de bakarım.

— Ne maaş istiyorsunuz?

— Pek çok değil. Ayda 120 lira. Benim iki odayı ayda 200 lira kiraya verdim. Şöyle böyle elime demek 300 lira bir para geçecek. Burada yiyip içtiğime göre bu para sırf şahsî ihtiyacıma kalacak.

— Pek âlâ!

Süheylâ mutfağa gitti, derhal soyundu. Ve biraz sonra üstünde beyaz ipekli bir bluz, başında güzel bir eşarp ve ellerinde lâstik eldivenlerle göründü. Operet subretlerine benzemişti.

— Bazı şartlarımı söylememe müsaade eder misiniz? diye söze başladı. Evvelâ servis merdiveninden inip çıkmam. Asansöre binerim. Terlik giymem. Sonra buraya gelip gidenler önünde bana hizmetçi muamelesi yapılmasını istemem. Kazara yanmış bir et veya iyi pişmemiş bir yemek için misafirlerin önünde bana bir ihtarda bulunursanız tahammül edemem. Hesap puslalarını öyle kılı kırk yararcasına sorgu sual hiç hoşuma gitmez. Şimdiye kadar kibar insanlar arasında yaşadım. Bayağılıktan hoşlanmam. Yemeklerinizi saatinde yemenizi isterim. Eğer bunu yapamayacaksınız bana söyleyiniz. Size soğuk yemekler hazırlayayım. O zaman canınız ne isterse onu yaparsınız. Eve dâvet edeceğiniz insanları bana evvelden haber vermenizi rica ederim. Çünkü boşandığım kocamla karşılaşmak istemem.

O anda «Bitmemiş Senfoni» filmine gittiğime çoktan pişman olmuştum.

Ertesi sabah yeni rejim başladı. Tam saat sekizde başında beyaz bir başlık, elleri ameliyata hazırlanan bir operatör gibi lâstik eldivenler içinde bir kadın karşıma dikildi. Ve müthiş bir eda ile kahvaltıma on dakika kaldığını haber verdi. İster istemez emre itaat ettik.

Biraz sonra telefon çaldı. Bayan Süheylâ derhal koştu. Sert bir sesle konuştuktan sonra bana sormağa lüzum görmeden çat diye telefonu kapattı.

Akşam olunca kendisine odasını gösterdim. Fakat Bayan Süheylâ daha içeri adımını atmadan burnunu tıkayarak feryadı bastı:

— Burası leş gibi kokuyor. Bu süprüntülerin yattığı yerde ben bir dakika yatamam.

Ben için için seviniyordum. Tam fırsattı, muhakkak çıkıp gidecekti.

— Maamafih çaresine bakarım ben... diye ilâve etti.

Ertesi akşam Süheylâ beni zarif kıyafetiyle karşıladı. Yüzü gülüyordu.

— Geliniz, size odamı göstereyim...

Odaya girdiğim vakit hayretten dona kalmıştım.

Duvarlara çiçekli kâğıtlar, yere yeni muşamba döşenmiş; yeni bir somye, yatak ve yorgan gelmişti. Pencereye yeni tül perdeler ve yatağın baş ucuna ipek abajurlu bir gece lâmbası konmuştu. Eski karyolayı, dolabı, yatağı, yorganı Yahudiye sattığını ve bunları aldığını söyledi. Tabii fazlası bizim hesap puslasına ilâve.

Benim hayret ve hiddetten susuşumu o takdir gibi anlayarak gülümsedi:

— Bütün bunlar sizin menfaatinize. Tabii ben iki sene sonra buradan ayrılacağım. Burasını böylece kiraya bile verebilirsiniz. Öyle değil mi?..

Süheylâ'ya herhangi bir ihtarda bulunmak imkânsızdı. Derhal kaşları çatılıyor ve «Ben o süprüntülerden değilim» diye başlayarak bir saat konferans veriyordu.

Bütün tanıdıklarımın eve telefon etmesi imkânsız bir hale gelmişti. Bilhassa kadınlara son derece aksi cevaplar veriyordu. Yemekler ya yanıyor veyahut da yarı pişmiş bir halde sofraya geliyordu. Gömleklerim ya sararmış veya buruşukları açılmamış bir halde dolaba yerleşiyordu. Hesap puslalarının yekûnu her gün biraz daha kabarıyordu.

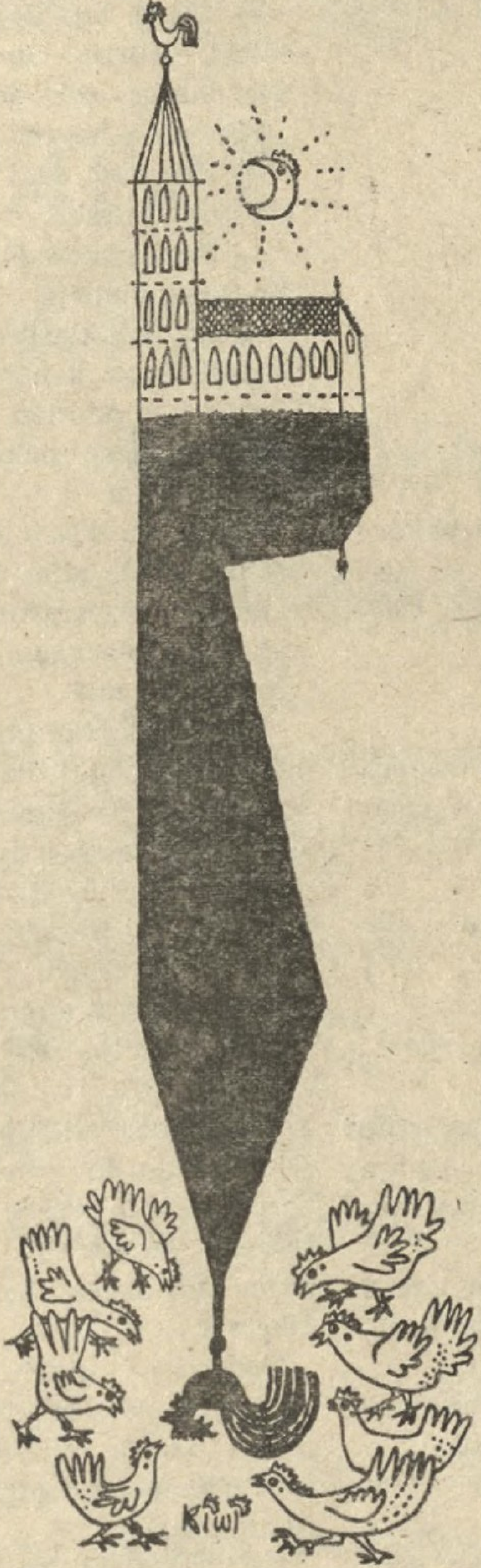
Aradan bir hafta geçince sabrım son haddini buldu. Ona yol verdim. Fakat asıl kızılca kıyamet o zaman koptu. Gözlerinden sel gibi yaşlar akarak ipekli kombinezonlarını, zarif elbiselerini tortop bavuluna sokuyordu. Sonra çıkarıp hiddetle mutfağın yağlı çinileri üzerine fırlatıyordu. Verdiğim parayı tutup çöp tenekesine attı. Sonra pişman olarak prasa çöpleriyle beraber tekrar mantosunun cebine tıktı ve bağıra çağıra çıkıp gitti.

Eğer bir ay daha kalsa idi bütün dostlarımla aramı açacaktı. Bir daha görmüş geçirmiş hizmetçi almamağa karar verdim.

Umran BAŞER

Dünya Karikatürleri

Gölgelerin Karikatürü

Yabancı horoz!

Utangaçlar!

Kışlada talim!

Gölgesinden korkan adam!

GÖLGELERİN KARİKATÜRLERİ

Bu sayıda, size, altı tane orijinal ecnebi karikatürü veriyoruz: Gölgelerin karikatürleri..

Sanatkâr, insanların karakterlerini, mizaçlarını, iç yüzlerini gölgelerde yaşatmıştır.

Bu karikatürleri «Sie und Er» dergisinden aynen aldık.

Şan ve şeref delisi!

AKBABA

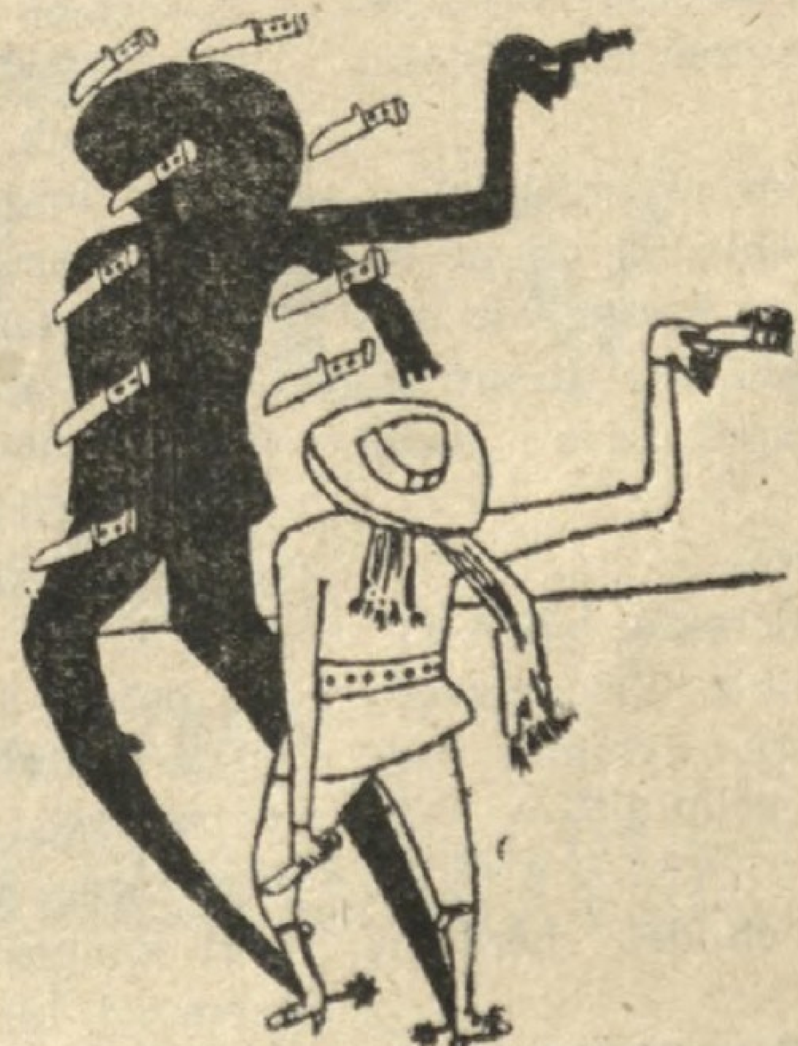
SAHİPLERİ:
Yusuf Ziya Ortaç — Orhan Seyfi Orhon

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Refik Uzman

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası
İSTANBUL

Bıçak oyunu!

BİR YILBAŞI GECESİ

AKBABA'NIN ROMANI : 1

Yazan: Fuat SAYGUN

Tren İzmire, gece yıl başına yaklaşıyordu. Evet, İstanbulda herkes, bütün dostlarım ve sevgililerim, büyük gazinolarda, kalabalık ve neşeli aile sofralarında kahkahalar atarak yeni seneyi karşılamağa hazırlanırken, ben, Bandırma - İzmir treninin tenha bir kompartımanında, annemin halama yolladığı kavurmanın koskoca paketini paltoma sararak yastık yapmış, uyumaya çalışıyordum. Fakat mümkün değil. Tren o kadar sarsılıyor ve gürültü çıkarıyordu ki, şöyle hafifçe dalarken sıçrıyarak uyanıyordum.

Manisaya geldiğimiz zaman bir saat rötarımız vardı. Sıkıntıdan patlıyordum. Uykum kaçtı. Yeni yıla, beni on senedir görmeyen halamın sıkıcı ve uzun hikâyelerini dinliyerek gireceğimi düşünmek neşemi de kaçırıyordu.

Saat, elifi elifine tam on ikide, tren Karşıyaka istasyonunda durdu. Bir ayağımı yere basarken, düdükler çalıyor, ben yeni yıla ve İzmire aynı zamanda giriyordum. Hava soğuk ve yağmurlu idi. Paltomun yakasını kaldırdım ve hayatımda ikinci defa olarak geldiğim bu şehirde yolumu bulmak için etrafıma bakındım.

On adım kadar ötemde, zarif bir mantoya bürünmüş, genç ve güzel bir kız da, benim gibi etrafına bakınıyor, trenden çıkmasını beklediği birini arıyordu.

Gözleri benim üstümde durdu. Vücudunda bana doğru bir sallantı, yüzünde bir tereddüt belirdi. Ne var? Yarı karanlıkta, beni, beklediği adama mı benzetmişti.

Gülümsüyordu. Ben de gülümsedim ve ben de tereddüt içinde ona doğru iki adım attım.

Birdenbire koştu. Güzelliğini gecenin bile örtemediği koyu yeşil gözlerini yüzüme dikerek sordu:

— Ferhan Bey siz misiniz?

Demek ki beklediği adımı tanımıyordu. İçime hemen bir macera plânı doğdu. Hayatımın en kuyruklu yalanlarından birini söyledim:

— Evet, benim.

Kız, neşeli bir sesle bağırdı:

— Safa geldiniz. Yarım saattenberi bekliyorum. Ondan evvel de iki defa gelip gittim. Tren çok geç kaldı.

Kızın istikametinde, beraber, yürüdüm:

— Evet, dedim. Bir saatten fazla rötarımız var.

— Evde herkes sizi bekliyor.. Çok kalabalığız bu akşam.

— Teşekkür ederim.

— Buyurunuz.

Biraz yürüdük. İleride muhteşem bir hususî otomobil bekliyordu.

Acaba buna mı bineceğiz? Ne haltediyorum ben? Gideceğimiz yerde benim Ferhan Bey olmadığımı anlarlarsa ne yaparım?

Fakat bu suallerin cevaplarını düşünmeğe vakit kalmadan, şoför, arabanın kapısını açtı ve kız tekrarladı:

— Buyurunuz.

Otomobil hareket edince, bakıştık. İkimiz de bir anda gördüğümüz şeyden pek memnunduk. «Ne kadar güzelmişsiniz» diyecektim, o benden evvel davrandı:

— Sizi, ne kadar yanlış tarif etmişler, dedi.

Kısa boylu ve... biraz kalınca, pardon, yâni şişmanca olduğunuzu söylemişlerdi.

Hemen bu farkı izah etmeğe lüzum gördüm:

— Evet, dedim, iki ay evveline kadar öyle idim. Bir grip geçirdim ve zayıfladım.

— Pederiniz niçin gelmedi?

Babam, yedi sene evvel ölmüştü. Fakat onun bu mazeretini söyliyemezdim. Hemen dedim ki:

— Özür diledi. Çok istedi gelmek. Fakat valide birdenbire rahatsızlandı.

Kız, birdenbire şaşırdı ve başını yukarı aldı. Beni de şaşırtan bir susuştan sonra:

— Valideniz mi? dedi. Hayatta mı anneniz?.

Hah! Gel de cevap ver. Annemin hayatta olup olmadığını keşfetmeğe mecburdum. Hayatta mı benim annem, değil mi? Bu suali sorduğuna göre, annem hayatta değil,.. Fakat hayatta olmayan insan nasıl hastalanır? Tabiat kanunlarını tersine çeviremem ya. İnsan evvelâ hasta olur, sonra ölür. Evvelâ ölüp, sonra hastalanmaz.

Kız, yan gözle yüzüme bakarken, mırıldandım:

— Benim annem değil. Baba annem, babamın annesi.

Kız, yine hayret etti:

— Demek o sağ?.

Bir pot kırmamak için, saçmaların saçması bir cevap vermek zorunda kaldım:

— Sağ gibi bir şey.

Kız, gülmekten kendini alamadı:

— Çok tuhafsınız, dedi.

İşi karıştırmağa lüzum görmedim:

— Evet, dedim. Sağ deseniz de olur, demeseniz de. İnsan o yaşa gelince, diri ile ölü arasında, hayalet gibi bir şey oluyor.

Neşelenmek için bahane arıyan kız, küçük bir kahkaha attı:

— Peki, dedi. Ablanız mektubuma niçin cevap vermedi?

Geç kalmadan bağırdım:

— Yazdı, yazdı, bugün yarın alırsınız. Fakat şimdi yılbaşı tebrikleri yüzünden postahaneler çok meşgul. Mektuplar bir iki gün gecikir. Hem yılbaşınızı da tebrik ediyordu.

— Tebrik kartını aldım. Ben bebeğin adı için söylüyorum. Koydular mı?

— Koydular.

— Ne koydular? Çok merak ediyorum.

— Koydular ama ben beğenmedim.

— Ne koydular?

— Söylemem. Münasebetsiz bir şey. Kedi yavrularına konan bir isim.

Terlemeğe başlamıştım. Foyam meydana çıkmadan evvel, her şeyi itiraf edip otomobilden inmeyi düşünürken, durduk.

Rıhtım boyunda büyük ve muhteşem bir ev.

Şoför kapıyı açtı. Kız indikten sonra, ben de elimde kavurma paketile onu takip ettim. Ya evde hediye zannederek bu paketi açarlarsa, rezil olacaktım... Kız kapıya doğru giderken, ben ona seslendim:

— Bana beş dakika müsaade ediniz, gelirim. Şimdi gelirim.. Beş dakika, çok değil.

Kız, yine hayret etti:

— Nereye? dedi. Araba sizi götürüp getirsin.

— Hayır, şuracığa, bir koşu gidip geleceğim.

Hemen uzaklaştım, koştum. Tâ ileride, deniz kenarında durdum. Etrafa bakındıktan sonra, elimdeki kavurma paketini denize fırlatıp attım.

Sonra eve doğru yürüdüm. Tereddüt içinde idim. Ne haltediyorum ben? Foyam meydana çıkacak, rezil olacağım. Gideyim mi, gitmiyeyim mi?

Evet, gideyim mi, gitmiyeyim mi? Bu tereddüt diz kapaklarıma kadar indi. Ayağımın biri gitmek, öteki gitmemek istiyordu.

Şöyle bir durakladım ve kaşlarımı çattım. Meseleyi daha ciddî düşünmek lâzımdı. Ben, Ferhan isminde, hiç tanımadığım bir adamın yerini alacağım. Bu kız — bu şeker kız — da onu tanımıyor ama ona ait bir şeyler biliyor. Ablasile mektuplaşıyor... Sonra, ya bu evin içinde Ferhanı tanıyan varsa?.. Ya içeriye adımımı atar atmaz foyam meydana çıkarsa?. ,

Çıkarsa ne olur? Yılbaşı gecesi. Herkes neşe içinde, Gülüp geçerler. Ben de bir yeni sene sürprizi yapmak istediğimi söyler, çıkar giderim.

Hırsızlık değil ya bu. Kaderin hoş bir oyunu. Berim de neticesini merakla beklediğim bir macerayı yarıda bırakmak için ciddî bir sebep yok. Şimdi halanın kasvetli evine gidip onun mânasız hayatına ait bir sürü hikâye dinledikten sonra, her tarafta kadehler şıngırdar ve kahkahalar çınlarken yatağa girmek, bana yeni yılı baştanbaşa uykuda geçirmekten daha boş göründü.

İçeriden gelen kadın ve erkek kahkahaları son tereddüdümü de ezince, yürüdüm, bir kaç basamak mermer merdiveni çıktım ve kapıyı çaldım. .

Hizmetçi paltomu, şapkamı ve boyun atkımı alırken, ortadaki çifte kanatlı ve mavi camlı kapı açıldı, genç kızla annesi ve babası beni karşıladılar. Okadar nazik ve neş'eli idiler ki, hakikatı hemen itiraf etseydim, beni yine ayni nezaketle içeriye alacakları muhakkaktı. Cesaret edemedim.

(Devam edecek)

ANKARA

Anonim Türk Sigorta Şirketi

HAYAT

KAZA

YANGIN

NAKLÎYAT

Bilumum Sigorta işleriniz için daima emrinizdedir

Telefon: 24815
Telgraf: ANTAS

Adres: Sirkeci Yeni Postahane Karşısı Erzurum Hanı

İstanbul

MÜKEMMEL BiR DiŞ MACUNUNUN 5 ŞARTI

1 - En saf iptidai maddelerden yapılması,
2 - Ağızda güzel bir tat ve koku bırakması,
3 - Dişlerin minesini temizleyip inci gibi parlatması.
4 - Diş etlerini tahriş etmemesi.
5 - Ağızdaki zararlı mikropları yok etmesi.

Bütün bu şartları *Miçam*'lı

RADYOLİN

de bulabilirsiniz.

No:17

Sümerbank

Beyoğlu Şubesi Açıldı

BULANA BÜYÜK MÜKÂFAT

Dün Köprü ile Sirkeci arasında bir paket kaybettim. İçindeki 7000 liralık mücevherat, 4000 liralık tahvilât ve evimin tapusu bulana ait olmak üzere, bana, Fransızcayı kolay öğreten Linguafon metodumu getirdiği takdirde fazlasiyle memnun edilecektir. Telefon 76543.

Son Yılların En Güzel Romanı:

ÜÇ KATLI EV

Yazan: Yusuf Ziya Ortaç

Yakında güzel bir cilt halinde çıkıyor

Bu eser (AKBABA Yayınevi) nin ilk kitabı olacaktır

19

PANORAMA

20-3-1952

Ziyafet!